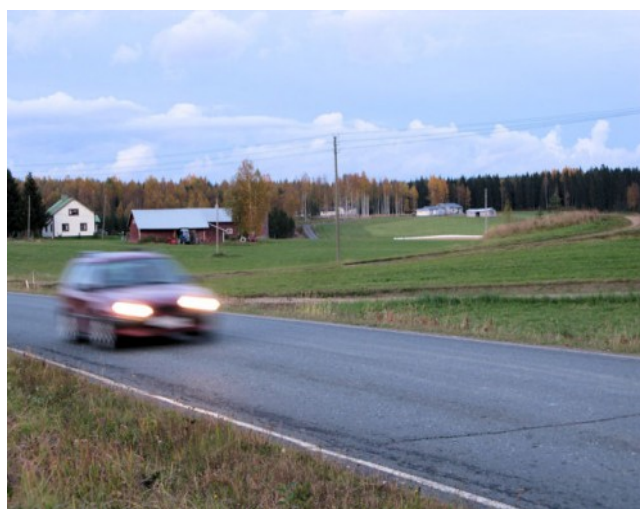

Siilinjärven maaseutuohjelma

*Maaseudun kehittämisen periaatteita
vuoteen 2015*

SISÄLLYSLUETTELO

	Sivu
1. MAASEUTUOHJELMAN LAADINTA.....	2
1.1. Ohjelman tarkoitus ja luonne.....	2
1.2. Ohjelman laadinta.....	2
2. MAASEUDUN NYKYTILANNE JA ENNUSTEET.....	2
2.1. Väestö	
2.1.1. Väestön määrä ja ikärakenne alueittain.....	2
2.1.2. Väestöennuste.....	4
2.2. Työpaikat ja toimeentulo.....	6
2.2.1. Työpaikat.....	6
2.2.2. Toimeentulotekijät.....	6
2.2.3. Maatalous.....	7
2.3. Asuminen.....	8
2.3.1. Haja-asutusalueen asutuskunnat, asunnot ja kesämökit.....	8
2.3.2. Haja-asutusalueen asuntojen käytössäolo ja varustetaso.....	8
2.3.3. Haja-asutusalueen valmistuneet asunnot.....	9
2.4. Palvelut.....	10
2.5. Kylätoiminta ja toimintaryhmätyö.....	12
2.5.1. Kylätoiminta.....	12
2.5.2. Toimintaryhmätyö.....	12
2.6. Maaseudun toimintaympäristön muutokset.....	13
2.6.1. Yleiset muutokset.....	13
2.6.2. Johtopäätöksiä toimintaympäristön muutoksista.....	14
2.6.3. Näkökulmia muutoksiin Siilinjärven maaseudulla.....	15
3. MAASEUTUA KOSKEVAT YLEISET TAVOITTEET.....	16
3.1. Siilinjärven kunnan strategia 2015.....	16
3.2. Siilinjärven maaseudun SWOT –analyysi.....	17
3.3. Siilinjärven maaseudun strategia.....	23
3.3.1. Maaseudun visio 2015.....	23
3.3.2. Strategiset suunnat.....	24
3.4. Kriittiset menestystekijät.....	25
4. MAASEUDUN KEHITTÄMISEN PERIAATTEET.....	25
4.1. Maaseudun asumisen edistämisen periaatteet.....	25
4.2. Maaseudun elinkeinojen edistämisen periaatteet.....	26
4.3. Maaseudun palvelutuotannon edistämisen periaatteet.....	27
4.4. Kylien ja kunnan välisen vuorovaikutuksen edistämisen periaatteet.....	28
5. RESURSSIT.....	28
6. MAASEUTUOHJELMAN SEURANTA.....	30
Tiivistelmä.....	31

LIITTEET

Liite 1: Maaseutualueen kehittämisen periaatteiden yhteenveto

Liite 2: Maaseutualueen yritykset, toimiala sekä tuotteet ja palvelut

1. MAASEUTUOHJELMAN LAADINTA

1.1. Tarkoitus ja luonne

Maaseutuohjelman laadinnalle asetettiin seuraavia tavoitteita:

- uudistaa maaseutualueiden tavoitteita ja kehittämisen periaatteita
- laatia yleisluontoinen periaateohjelma, joka huomioidaan myös eri palvelualueiden suunnittelussa ja toiminnassa
- luoda kylien samoin kuin taajamien lievealueiden rakentamiselle periaatteita
- aktivoida kyläsuunnittelua
- työskennellä monipuolisilla työmenetelmillä, Kalakukko r.y. osallistuu työhön
- kartoittaa tietoja ja mielipiteitä tarpeellisessa laajuudessa, turvata kylien osallistuminen

1.2. Ohjelman laadinta

Ohjelman laadinta aloitettiin tammikuussa 2008. Keskeinen työmuoto on ollut 5 erillistä seminaaria, joissa kussakin oli oma teemansa. Seminaareissa on kuultu eri alojen asiantuntijoiden puheenvuoroja, kerätty etukäteistietoa, tehty ryhmätöitä ja analyyskejä. Ryhmätöissä on työstetty maaseudun 4-kenttäanalyysiä, visiota ja strategisia kehittämissuuntia sekä keskeisten sektoreiden kehittämisen periaatteita. Kehittämistyön pohjaksi on kerätty tilastoja sekä maaseudun suunnittelijoiden näkemyksiä maaseudun yleisistä toimintaympäristön muutoksista ja kehittämistarpeista.

Seminaareissa on ollut edustajia paikallisista kylätoimikunnista, paikallisista yrittäjistä, seudullisista maatalouden kehittämisorganisaatioista, yliopistoista sekä kunnan eri alojen virkamiehistä. Kunnan ulkopuolisia asiantuntijoita seminaareissa ovat olleet:

- Vaasan kauppakorkeakoulu, prof Hannu Katajamäki
- Pohjois-Savon ympäristökeskus, ylitarkastaja Kalevi Heinilä
- Pohjois-Savon TE-keskus, yritystutkija Pekka Stjerna
- ProAgria, agronomi Marjatta Räsänen
- maaseutuyrittäjät Pekka Vehviläinen ja Marjaana Pitkänen
- Kuopion kaupunki, maaseutupäällikkö Juha Nykänen

Ohjelman laadinnassa on ollut tiiviisti mukana Kalakukko r.y:n asiantuntija.

Ohjelman laadinnalle asetetut tavoitteet savutettiin. Kuitenkin maaseudun asuntorakentamisen periaatteiden linjaamisessa päästiin vasta alkukeskusteluun. Periaatteiden luominen siirtyy laadittavan yleiskaavan yhteydessä tapahtuvaksi.

2. NYKYTILANNE JA ENNUSTEET

2.1. Väestö

2.1.1. Väestön määrä ja ikärakenne alueittain

Sivulla 2 olevan taulukon mukaan v.2007 Siilinjärven haja-asutusalueen asukasluku oli 5 802 asukasta. Suurimmat tilastolliset pääkylät ovat Pöljä ja Kasurila-Jälä-Räimä. Siilinjärven maaseutualueille on tyypillistä, että kylillä asuu paljon väkeä ja osalla työpaikat ovat taajamissa, mutta asuminen tapahtuu maaseutualueella. Väestön ikärakenne on nuorta ja lapsiperheitä on paljon.

Haja-asutusalueen väestön ikärakenne pääkylittäin 31.12.2007
(Tilastokeskuksen aluejako)

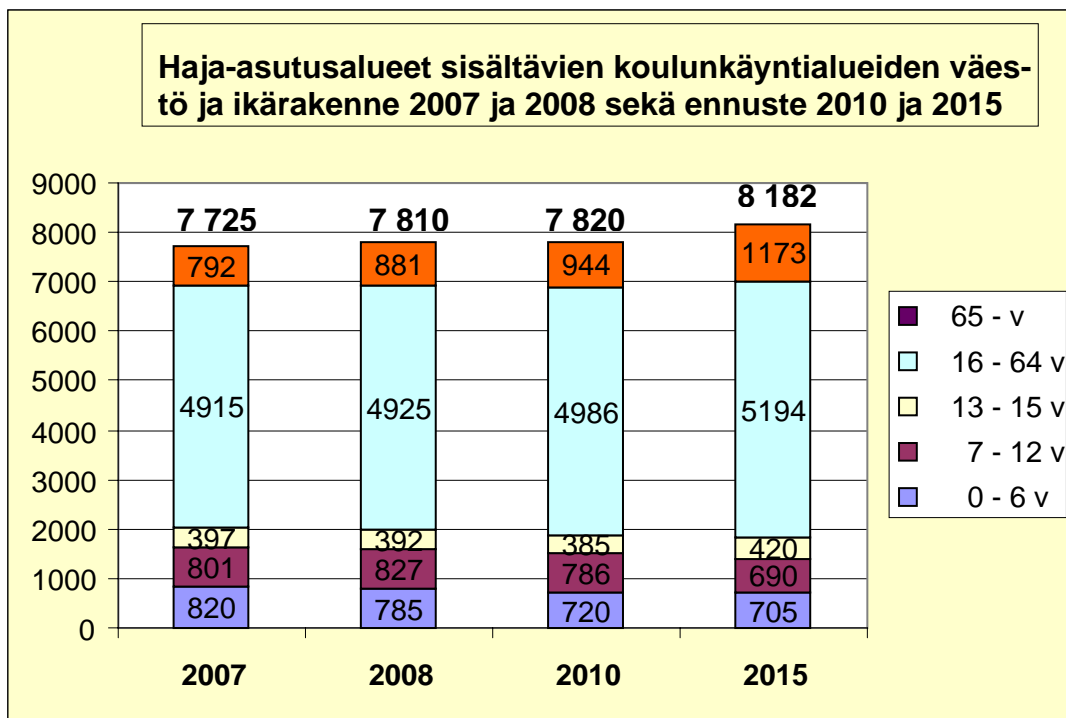
	0-6v	7-12v	13-15v	16-24v	25-64v	65-v	Yhteensä
749309 Jälä-Kasurila-Räimä	101	131	61	112	541	125	1071
749309022 Siimes	13	7	2	6	47	5	80
749309023 Kasurila	11	22	10	31	104	46	224
749309029 Jälä	60	87	42	61	332	58	640
749309041 Räimä läntinen	0	1	0	3	9	0	13
749309042 Kasurila II	10	8	3	6	22	6	55
749309052 Räimä itäinen	7	6	4	5	27	10	59
749310 Kehvo-Väänälänranta	72	65	32	43	343	86	641
749310030 Väänälänranta	24	26	12	13	130	38	243
749310031 Kehvo	48	39	20	30	213	48	398
749311 Hamula	42	44	19	39	239	63	446
749311032 Hamula	42	44	19	39	239	63	446
749312 Pöljän Liäni	127	97	62	99	611	134	1130
749312012 Aappola	26	44	28	31	222	56	407
749312033 Pöljä	85	49	31	63	356	68	652
749312044 Hökönen	16	4	3	5	33	10	71
749313 Kolmisoppi-Koivumäki	39	54	21	45	247	67	473
749313034 Koivumäki	6	5	2	7	64	21	105
749313035 Kolmisoppi	32	44	19	37	168	38	338
749313047 Hukkakangas-Hannonmäki	1	5	0	1	15	8	30
749314 Heinämäki-Kuuslahti	51	52	37	69	383	59	651
749314036 Heinämäki	7	9	16	18	84	12	146
749314037 Kuuslahti	44	43	21	50	292	47	497
749314048 Oulunmäki-Laukanlampi	0	0	0	1	7	0	8
749315 Jännevirta-Rissala	56	54	38	65	360	45	618
749315038 Rissala	15	7	5	13	102	5	147
749315039 Jännevirta	34	40	19	37	201	36	367
749315049 Lotteinen-Suininlahti	7	7	14	15	57	4	104
749316 Kumpunen	67	52	28	51	293	38	529
749316028 Kumpunen	64	46	21	42	251	31	455
749316050 Lehdonkylä	3	6	7	9	42	7	74
749317 Koivusaari	35	24	12	21	126	25	243
749317043 Koivusaari eteläinen	13	5	2	4	47	7	78
749317055 Koivusaari pohjoinen	22	19	10	17	79	18	165
Haja-asutusalue yht	590	573	310	544	3143	642	5802

2.1.2. Väestöennuste

Kunnan väestöennuste laaditaan koulunkäyntialueittain. Sivulla 3 on taulukko Siilinjärven väestöstä maaseutualueet sisältävillä koulunkäyntialueilla v.2007 ja ennuste vuoteen 2015 saakka. On huomattava, että nämä koulunkäyntialueet sisältävät 1 923 taajamiin kuuluvaa henkilöä. Näiden koulunkäyntialueiden asukasluku kasvaa vuoteen 2015 mennessä kunnan ennusteen mukaan 8 182 asukkaaseen, jolloin kasvua olisi 372 asukasta. Kasvusta valtaosa olisi kuitenkin taajamien kasvua Hamulan ja Kasurilan suunnilla. Tuntuva kasvua tapahtuisi vuoden 2015 jälkeenkin Kasurilan ja Pöljän koulupiirien alueella.

Varsinaisten maaseutualueidenkin uskotaan enimmäkseen pystyvän pitämään nykyisen väestönsä tavoitteena olevan vilkkaan uudisrakentamisen ja vanhojen asuntojen väestöä uusivan asuntokaupan ansiosta. Kyläsuunnitelmat on huomioitu ennusteissa. Rakentamisen ennakoidaan jatkuvan vahvana. Siten maaseutualueilla ja taajamien lievealueilla on varsin suuri osuus kunnan väestökehityksessä.

Ennusteessa päivähoitoikäisten ja kouluikäisten määrän romahdusta ei tapahdu millään koulunkäyntialueella, joillakin väki vähenee hieman. Eläkeikäisten määrä kasvaa kaikkialla tuntuvasti (vrt sivun 4 taulukko).

Haja-asutusalueen väestö koulunkäyntialueittain 2007 ja 2008
sekä ennuste 2010 ja 2015 (osa koulunkäyntialueista sisältää taajama-alueita)

	2007 Tk		2008 Ptj		2010		2015	
	Henk.	%	Henk.	%	Henk.	%	Henk.	%
Hamula (osa taajama-alueita)								
0 - 6 v	324	12,9	310	12,1	280	10,7	268	10,0
7 - 12 v	248	9,8	278	10,8	305	11,7	260	9,7
13 - 15 v	105	4,2	107	4,2	98	3,8	156	5,8
16 - 64 v	1619	64,2	1645	64,0	1661	63,5	1638	61,1
65 - v	224	8,9	231	9,0	271	10,4	360	13,4
Yht	2520	100,0	2571	100,0	2616	100,0	2682	100,0
Jännevirta								
0 - 6 v	49	9,5	46	9,5	42	8,8	36	7,8
7 - 12 v	47	9,1	42	8,7	45	9,5	39	8,5
13 - 15 v	24	4,7	24	5,0	21	4,5	22	4,7
16 - 64 v	353	68,7	329	68,1	312	65,7	287	62,1
65 - v	41	8,0	42	8,7	55	11,6	78	16,9
Yht	514	100,0	483	100,0	475	100,0	462	100,0
Kasurila (osa taajama-alueita)								
0 - 6 v	156	9,1	144	8,5	129	7,5	182	8,8
7 - 12 v	231	13,4	217	12,8	181	10,5	153	7,4
13 - 15 v	112	6,5	111	6,6	114	6,6	102	4,9
16 - 64 v	1048	60,8	1045	61,7	1129	65,3	1421	68,7
65 - v	176	10,2	177	10,4	176	10,2	209	10,1
Yht	1723	100,0	1694	100,0	1728	100,0	2068	100,0
Kuuslahti								
0 - 6 v	52	7,7	47	7,3	42	6,9	33	5,3
7 - 12 v	57	8,5	50	7,8	45	7,4	43	6,9
13 - 15 v	37	5,5	34	5,3	37	6,0	27	4,4
16 - 64 v	460	68,4	437	68,3	408	66,5	404	65,0
65 - v	67	10,0	72	11,3	81	13,1	115	18,5
Yht	673	100,0	640	100,0	613	100,0	621	100,0
Kehvo								
0 - 6 v	85	11,8	76	9,9	79	10,5	67	8,8
7 - 12 v	70	9,7	81	10,5	73	9,7	72	9,5
13 - 15 v	34	4,7	32	4,2	34	4,6	45	6,0
16 - 64 v	437	60,8	455	59,2	454	60,7	452	59,6
65 - v	93	12,9	124	16,1	109	14,5	123	16,2
Yht	719	100,0	768	100,0	748	100,0	759	100,0
Pöljä								
0 - 6 v	154	9,7	162	9,8	148	9,0	120	7,5
7 - 12 v	148	9,4	159	9,6	137	8,4	123	7,7
13 - 15 v	85	5,4	84	5,1	80	4,9	67	4,2
16 - 64 v	998	63,3	1014	61,3	1023	62,4	992	62,4
65 - v	191	12,1	235	14,2	252	15,4	288	18,1
Yht	1576	100,0	1654	100,0	1640	100,0	1590	100,0
Yhteensä								
0 - 6 v	820	10,6	785	10,1	720	9,2	705	8,6
7 - 12 v	801	10,4	827	10,6	786	10,1	690	8,4
13 - 15 v	397	5,1	392	5,0	385	4,9	420	5,1
16 - 64 v	4915	63,6	4925	63,1	4986	63,8	5194	63,5
65 - v	792	10,3	881	11,3	944	12,1	1173	14,3
Yht	7725	100,0	7810	100,0	7820	100,0	8182	100,0

2.2. Työpaikat ja toimeentulo

2.2.1 Työpaikat

Haja-asutusalueen työpaikat (=alueella työssäkäyvät) pääkylittäin 31.12.2006

	Maa- metsä- talous	Kaivos- kaiv- toim.	Teolli- suus	Sähkö- kaasu- vesih.	Rakenta- minen	Kauppa	Kuljetus, varast- tietoliik.	Rah.-vak. kiint. ja liik.palv.t.	Yhteisk- henk. k. palvelut	Tunte- maton	Yht.
Jälä- Kasurila	21	0	11	0	27	2	5	11	34	0	111
Kehvo- Väänälänr.	34	0	4	1	10	1	4	2	10	0	66
Hamula	13		4	0	3	3	2	0	18	0	43
Pöljän Liäni	25	0	3	1	32	32	2	6	21	0	122
Kolmisoppi- Koivumäki	20	0	2	0	2	2	27	1	5	1	60
Heinämäki- Kuuslahti	18	106	285	0	6	3	21	20	5	0	464
Jännevirta- Rissala	2	0	5	0	17	11	35	10	469	0	549
Kumpunen	7	0	4	1	0	0	9	3	10	0	34
Koivusaari	11	0	15	0	2	0	0	2	1	0	31
Yhteensä	151	106	333	3	99	54	105	55	573	1	1480

Siilinjärven maaseutualueella on varsin runsaasti työpaikkoja. Erityisen suuria työllistäjiä ovat teollisuus Kuuslahdessa Yaran kaivoksen ja lannoitetehtaan ansiosta sekä palvelut Rissalassa lentokentän ja Karjalan lennoston ansiosta. Maa- ja metsätalouden osuus työpaikoista on 10,2 %.

2.2.2. Toimeentulotekijät

Toimeentulomahdollisuudet maataloilla, yrityksillä ja niiden tarjoamilla työpaikoilla mitattuna ovat Siilinjärven maaseutualueella varsin monipuoliset. Toimivia maatiloja on 200 kpl sekä lisäksi muita yrityksiä peräti 247 kpl. Eniten yrityksiä on Pöljällä ja Jälä-Kasurila-Räimä -alueella. Kunnan taajamien sekä Kuopion läheisyys on mahdollistanut paitsi runsaan yritystoiminnan myös varsin runsaan työssäkäynnin Siilinjärven maaseudulta käsin.

Haja-asutusalueen toimeentulotekijät 2007

	Työpaikat Kpl	Yritykset Kpl	Maatilat Kpl
Jälä-Kasurila-Räimä	111	61	35
Kehvo-Väänälänranta	66	23	34
Hamula	43	16	18
Pöljän Liäni	122	71	32
Kolmisoppi-Koivumäki	60	14	24
Heinämäki-Kuuslahti	464	16	28
Jännevirta-Rissala	549	18	5
Kumpunen	34	19	11
Koivusaari	31	9	13
Yhteensä	1 480	247	200

2.2.3. Maatalous

Siilinjärven maatalouden myyntitulot v.2007 olivat:

	Tiloja	% myyntituloista	Milj. €
Maito	75	65	5,71
Naudanliha	15	13	1,10
Sianliha	5	6	0,56
Muu liha	13	0	0,00
Kananmunat	0	0	0,00
Viljat	52	4	0,33
Muut kasvit	42	12	1,04
Yhteensä	203	100	8,74

Maatalouden tunnusluvuista tilakoko, koneellistumisaste, myyntitulot ja tuotannon tehokkuus ovat Siilinjärvellä maakunnan kärkitasoa. Myös investoinnit ja maatalouden kehittämishankkeisiin osallistuvien tilojen määrä ja panokset ovat olleet suuria.

Siilinjärven maatalouden tuotantosuunnista muita tuotantosuuntia unohtamatta maidontuotannon kehittyminen on ollut voimakkainta. Ammattitaito, nurmiviljely, peltopinta-alat, jalostuslaitos ym. tekijät ovat edesauttaneet kehitystä. Siilinjärveläisillä maatiloilla on investoitu voimakkaasti lypsykarjatalouteen. Siilinjärvellä on myös maan suurin sipulitila.

Siilinjärven maatalouden rakennekehitys on ollut voimakasta. Maatilojen tilakoko on kasvanut huomattavasti. Samalla kuitenkin on tuotanto pysynyt kehityksessä mukana. Vaikka rakennushankkeet ovat olleet mittavia, rakennekehitys on ollut hallittua

Tulevaisuuden haasteita maataloudessa ovat mm. työvoiman riittävyys, kannattavuus, kilpailukyky ja työssä jaksaminen. Siilinjärven maaseutualueella toimitaan läheisesti maaseutu-kaupunki vuoro-vaikutuksessa.

2.3. Asuminen

2.3.1. Haja-asutusalueen asuntokunnat, asunnot ja kesämökkit pääkylittäin 31.12.2007

	Asunto- kuntia	Asuntoja Yhteensä	Kesä- mökkejä
	Kpl	Kpl	Kpl
Jälä-Kasurila-Räimä	358	369	94
Kehvo-Väänälänranta	222	244	234
Hamula	154	161	10
Pöljän Liäni	401	423	89
Kolmisoppi-Koivumäki	173	185	50
Heinämäki-Kuuslahti	241	265	239
Jännevirta-Rissala	224	239	36
Kumpunen	170	177	12
Koivusaari	80	84	30
Yhteensä	2023	2147	794

Siilinjärven maaseutualueella on varsin runsaasti asuntoja. Asuntokunnista valtaosa on maallemuuttajia, joiden työpaikka on maatalouden ulkopuolella taajamissa tai Kuopiossa. Monet Siilinjärven kylät ja taajamien lievealueet ovat erittäin suosittuja asuinalueita.

Eniten asuntoja on Pöljällä sekä Jälä-Kasurila-Räimä -alueilla. Kesämökkejä on eniten Heinämäki-Kuuslahti- ja Kehvo -Väänälänranta -alueilla.

2.3.2. Haja-asutusalueen asunnot käytössäolon ja varustetason mukaan 31.12.2007 pääkylittäin (Tilastokeskuksen aluejako)

	Asuntoja	Asuntojen varustetaso			Asunnon käytössäolo		
	Yhteensä	Hyvin varustettu	Puutteell. var. tai tuntematon x)	Puutt. var. %-osuus	Vakinaisesti asutut as.	Ei vakin. asutut as.	Ei vakin. asutt. as. %-osuus
	Kpl	Kpl	Kpl	Kpl	Kpl	Kpl	%-osuus
Jälä-Kasurila-Räimä	369	320	49	13,3	358	11	3,0
Kehvo-Väänälänranta	244	180	64	26,2	222	22	9,0
Hamula	161	123	38	23,6	154	7	4,3
Pöljän Liäni	423	319	104	24,6	401	22	5,2
Kolmisoppi-Koivumäki	185	125	60	32,4	173	12	6,5
Heinämäki-Kuuslahti	265	181	84	31,7	241	24	9,1
Jännevirta-Rissala	239	217	22	9,2	224	15	6,3
Kumpunen	177	150	27	15,3	170	7	4,0
Koivusaari	84	69	15	17,9	80	4	4,8
Yhteensä	2147	1684	463	21,6	2023	124	5,8

x) puutteellisesti varustettu: asunnosta puuttuu peseytymistilat ja / tai keskus- tai sähkölämmitys

Siilinjärven maaseudun asuntokanta on suurelta osin nuorta, hyväkuntoista ja hyvin varustettua. Puutteellisen varustetason omaavien asuntojen osuuskin asunnoista on varsin pieni eli 21.6 %. Eniten puutteellisesti varustettuja asuntoja on Kolmisoppi-Koivumäki ja Heinämäki-Kuuslahti -alueilla ja selvästi vähiten Jännevirta-Rissala -alueella. Ei-vakinaisesti asuttujen asuntojen osuus on pieni eli 5,8 %. Eniten ei-vakinaisesti asuttuja on Heinämäki-Kuuslahti- ja Kehvo-Väänälänranta -alueilla.

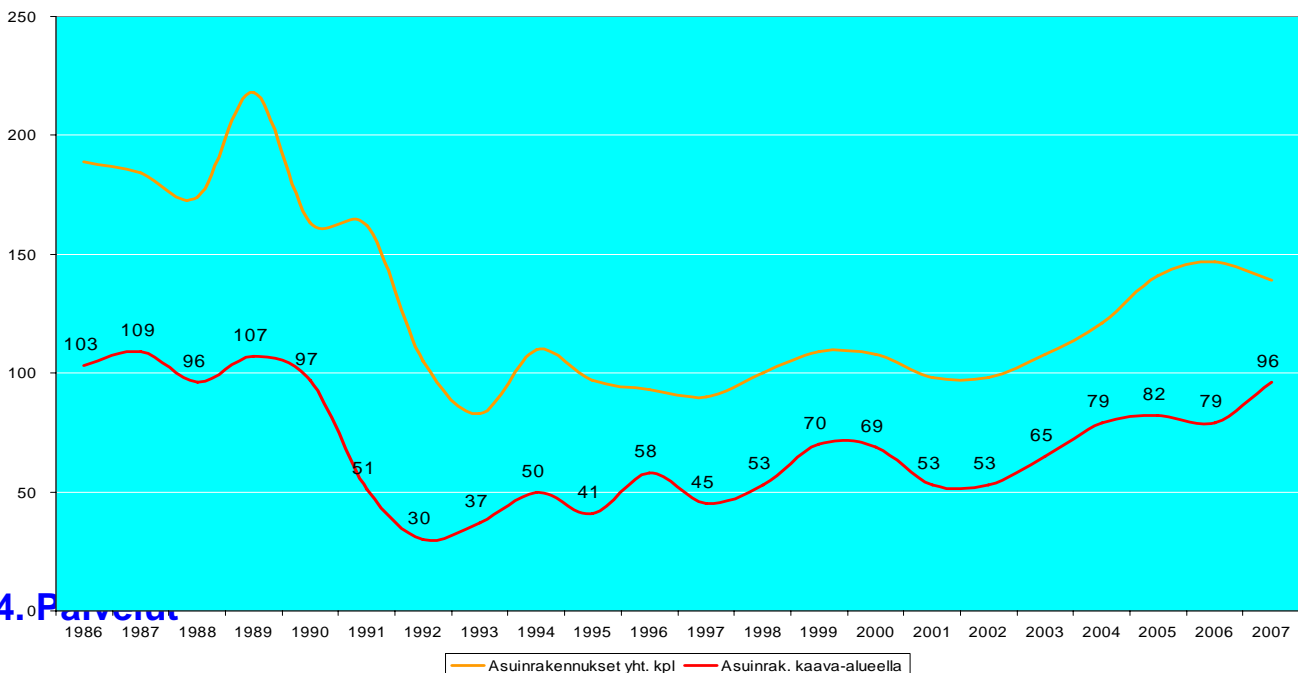
2.3.3. Haja-asutusalueella valmistuneet asunnot

Haja-asutusalueella valmistuneet asunnot 2005-2008 koulunkäyntialueittain

	2005	2006	2007	2008
Hamula	0	9	7	10
Jännevirta	6	3	0	1
Kasurila	9	10	8	9
Kuuslahti	3	2	2	3
Kehvo-Väänälänranta	5	3	4	4
Pöljä	11	3	11	3
Toivala haja-as.al.	5	0	0	4
Vuorela haja-as.al.	2	0	1	3
Haja-asutusalue yht.	41	30	33	37

Haja-asutusalueet sisältävillä koulunkäyntialueilla on viime vuosina valmistunut keskimäärin 35 asuntoa / v, mikä on 30-50% koko kunnan omakotitalotuotannosta. Lähivuosina haja-asutusalueen tuotanto pysynee lähes viime vuosien tasolla. Eniten uusia asuntoja on viime vuosina rakennettu Hamulan, Pöljän ja Kasurilan koulunkäyntialueilla. Myös Kumpusella (sisältyy Siilinlahteen) on rakentaminen ollut vilkasta, muillakin kylillä tapahtuu uudisrakentamista. Monien viimeaikaisten kyläsuunnitelmien pohjalta on ryhdytty mm. kyläkoulun olemassaolon turvaamiseksi kartoittamaan maanmyyntihalukkuutta kylällä.

Siilinjärvi Asuinrakennusten rakennusluvut

2.4.0. Parvet

Julkiset palvelut ovat Siilinjärven maaseutualueella monelta osin varsin hyvät. Kunnan keskeisen palvelun eli kyläkoulujen osalta tilanne on viime vuosina heikentynyt. Viimeisimmät lakkautetut koulut ovat Kolmisopen, Kumpusen ja Jännevirran koulut. Sitä ennen lakkautettuja kouluja ovat Heinämäen, Koivumäen, Pohjolanmäen ja Koivusaaren koulut. Koulu toimii nykyisin Pöljällä, Kuuslahdessa, Hamulassa, Kasurilassa ja Kehvolla. Jännevirran koulu lakkaa 1.8.2009. Muita koulujen lakkautuksia ei ole näköpiirissä. Lakkautettujen koulujen käyttöä monitoimitilana kylän, yhdistysten ja yritysten tarpeisiin tutkitaan.

Siilinjärven oppilasmäärä kouluittain 20.9.2008

	ESI1	ESI2	1 LK	2 LK	3 LK	4 LK	5 LK	6 LK	7 LK	8 LK	9 LK	10 LK	Yhteensä
Hamula			57	47	46	49	30	29					258
Jännevirta			6	13	14	11	5	14					63
Kasurila			28	35	32	40	46	36					217
Kehvo			24	11	9	12	10	14					80
Kuuslahti			7	4	8	8	11	12					50
Pöljä			24	24	24	30	28	24					154
Siilinlahti		2	97	94	80	84	86	86					529
Toivala	1		28	30	25	31	41	36					192
Vuorela		1	41	43	47	41	51	46					270
Ala-asteet yhteensä	1	3	312	301	285	306	308	297	0	0	0	0	1813
Ahmo									202	190	204		596
Suininlahti									104	121	111		336
Yläasteet yhteensä									306	311	315	0	932
Siilinpää			1	1	3	5	2	3	2	1	1	0	19
PERUSK. YHT.	1	3	313	302	288	311	310	300	308	312	316	0	2764
LUKIO			102	101	92	13							308
Kaikki yhteensä													3072

Päiväkoti toimii Pöljällä, Hamulassa, Kasurilassa, Kehvolla ja Jännevirralla. Kylien vapaa-aikaan liittyvät julkiset ja yksityiset palvelut ovat hyvät.

Maaseudun tekniset palvelut ovat hyvät. Tieolot ja liikennepalvelut ovat useimmilla kylillä hyvät, joskin tarvetta parannuksiinkin on mm. valaistuksen ja kevyen liikenteen väylien osalta. Kunnan ja vesiosuuskuntien toimesta vesiverkko on kaikilla kylillä ja viemäriverkkokin on jo monella kylällä. Myös laajakaista toimii kohtuullisesti lähes kaikilla kylillä.

Päivittäistavarakauppa toimii enää Pöljällä ja Jännevirralla. Yksityisiä palveluja on varsin runsaasti eri kylillä, erityisesti maa- ja talonrakentamiseen, käden taitoihin ja vapaa-aikaan liittyviä palveluja.

Kun kyläkoulua ja kauppaa ei enää ole, joudutaan kylän ja taajamien välillä liikkumaan paljon niin omalla autolla kuin julkisilla kulkuvälineilläkin. Väestön vanheneminen lisää ongelmia palveluissa. Julkiset palvelut pääkylittäin ovat seuraavat (yksityiset palvelut on esitetty liitteenä):

Kuuslahti-Heinämäki:*Julkiset palvelut:*

- alakoulu
- kirjastoauto
- kenttä-luistinrata
- valaistu kev. liik. väylä
- uimaranta
- vesi (vesiosuusk.)
- kansalaisopiston kerhot

Yhdistysten tarjoamat palvelut:

- nuorisoseura /talo
- työväenyhdistys/talo
- koiramaja
- ampumarata

Hamula:*Julkiset palvelut:*

- alakoulu ja erityiskoulu
- päiväkotit
- kirjastoauto
- kenttä-luistinrata
- tenniskenttä
- jalkapallokenttä
- uimaranta
- luontopolku
- sairaalamuseo
- valaistu kev. liik. väylä
- vesi ja viemäri (vesiosuusk.)
- kansalaisopiston kerhot

Yhdistysten tarjoamat palvelut:

- koiramaja
- motocross-rata

Rissala-Jännevirta*Julkiset palvelut:*

- alakoulu
- päiväkotit
- kirjastoauto
- kenttä-luistinrata
- hiihtolatu
- valaistu kevyen liikenteen väylä
- vesi (vesiosuusk.)
- seurakunnan ip-kerho

*Yhdistysten tarjoamat palvelut:***Kolmisoppi-Koivumäki:***Julkiset palvelut:*

- uimaranta
- kirjastoauto
- hiihtolatu
- kenttä-luistelurata
- vesi (vesiosuusk.)

Yhdistysten tarjoamat palvelut:

- veteraanimaja

Kumpunen:*Julkiset palvelut:*

- kirjastoauto
- kenttä-luistinrata
- uimaranta
- hiihtolatu
- vesi ja viemäri (vesiosuusk.)

*Yhdistysten tarjoamat palvelut:***Pöljän liäni:***Julkiset palvelut:*

- alakoulu
- päiväkotit
- kirjastoauto
- kenttä-luistinrata
- valaistu kuntopolku / latu
- uimaranta
- kotiseutumuseo
- vesi ja viemäri (vesiosuusk.)
- kansalaisopiston kerhot

Yhdistysten tarjoamat palvelut:

- metsästysseura/talo

Jälä-Kasurila-Räimä:*Julkiset palvelut:*

- alakoulu
- päiväkotit
- kirjastoauto
- kenttä-luistinrata
- hiihtolatu
- uimaranta
- valaistu kev. liik. väylä
- vesi ja viemäri (vesiosuusk.)
- kansalaisopiston kerhot
- seurakunnan ip-kerho

Yhdistysten tarjoamat palvelut:

- kylätalo
- laskettelurinne

Kehvo-Väänälänranta:*Julkiset palvelut:*

- alakoulu
- päiväkotit
- kirjastoauto
- kenttä-kiekkokaukalo
- seurakunnan leirikeskus
- uimaranta
- kansalaisopiston kerhot
- vesi (vesiosuusk.)

Yhdistysten tarjoamat palvelut:

2.5. Kylätoiminta ja toimintaryhmätyö

2.5.1. Kylätoiminta

Siilinjärvellä kunta oli 1970 -luvun lopulla ja 1980 -luvun alussa aktivoimassa 16 kylätoimikunnan perustamista, muutama syntyi myös taajamiin. Kylätoimikuntien aktivoiminen oli samalla osa kunnan laatimaa haja-asutusalueiden rakennesuunnitelmaa v.1978. Tuolloin myös kylien ja kunnan vuorovaikutus oli melko vilkasta. 1990 -luvulla vuorovaikutus väheni ja samalla kylätoimintakin hiipui. Kylätoiminnan hiipumisen syitä olivat mm. kuntatalouden heikentyessä kylähankkeiden ja talkoora-
hojen poisjääminen, kunnan kehittämisen painopisteen kohdistuminen entistä enemmän taajamiin, maaseutuasioissa keskittyminen maaseutuelinkeinoihin ja tieasioihin. Em. ilmiöihin liittyen kunta lopetti suoran yhteydenpidon kylätoimikuntiin ja maaseutulautakunta jäi pääasialliseksi maaseudun edunvalvojaksi. Kylien tarjoaman yhdessäolonkin on pitkälti korvannut kotien passiivinen viihde-
elektroniikka. Kylätoiminta on ollut Siilinjärvellä laimeampaa kuin esim. monissa syvän maaseudun kylissä, joissa on esim. ajettu suuria yhteisiä asioita. Viime vuosina tie- ja vesiasiat sekä koulujen lakkautukseen reagoiminen ovat olleet osa näkyvintä kylätoimintaa Siilinjärvellä.

Kunnan lähteminen 2000 -luvun alkuvuosina mukaan toimintaryhmätyöhön nosti kuitenkin kylätoiminnan ja kylien kehittämisen pois passiivisuuden tilasta. Organisoitun kylätoiminnan tilanne on:

Kylä	Kylätoiminnan organisaatio	Kyläsuunnitelman laadintavuosi
Kumpunen	Kyläyhdistys	2008
Räimä	Kyläyhdistys	2008
Kuuslahti	Nuorisoseura	2008
Toivala	Kyläyhdistys	2008
Koivusaari	Nuorisoseura	2007
Kehvo-Väänälänranta	Kylätoimikunta	2006
Kolmisoppi	Kyläyhdistys	2005
Vuorela	Kylätoimikunta	
Kasurila	Kyläyhdistys	
Heinämäki	Kylätoimikunta	
Koivumäki	Kylätoimikunta	
Hamula	Ei toim.	
Pyylampi	Ei toim.	
Leppäkaarre	Ei toim.	
Pöljä	Ei toim.	

2.5.2. Toimintaryhmätyö

1990 -luvun lopulla Siilinjärven kunta lähti mukaan Euroopan Unionin Leader -toimintaryhmätyöhön, jota Pohjois-Savossa toteutti Kehittämisyhdistys Ylä-Savon Pomo r.y. Merkittävin siilinjärveläinen hanke tuolta ajalta oli Siilinjärven pohjoisten kylien kehittämishanke, jonka suunnitteli Itä-Suomen Matkailun Kehitys OY yhdessä pohjoisten kylätoimikuntien kanssa (Kolmisoppi, Koivumäki, Kuuslahti, Pöljä, Heinämäki). Hanke on toistaiseksi jäänyt pelkäksi selvitykseksi.

Kun 2000 -luvun alussa perustettiin jo toimivan Kehittämisyhdistys Ylä-Savon Pomo r.y:n lisäksi Kehittämisyhdistys Koillis-Savon Kalakukko r.y., liittyi Siilinjärven kunta tähän, koska kuului tämän toiminta-alueeseen. Tämä mahdollisti uusia maaseudun ja kylien kehittämisen keinoja ja myötävaikuttii mm. seuraavien merkittävien Siilinjärven maaseutua koskevien asioiden syntyyn:

- 2 uutta kyläyhdistystä (Koivusaari ja Räimä)
- 2 kylätoimikuntaa kyläyhdistykseksi (Kolmisoppi ja Kumpunen)

- 7 uutta kyläsuunnitelmaa (Kolmisoppi, Kehvo-Väänälänranta, Koivusaari, Kuuslahti, Toivala, Kumpunen ja Räimä)
- 4 kylän kotisivua ja niiden linkitys kunnan kotisivulle (Kolmisoppi, Kuuslahti, Toivala, Räimä)
- useita Kalakukko r.y. hankkeita
- Rake -hanke, jossa Kuuslahti on Siilinjärven pilottikylänä suunniteltaessa uutta kyläkaavaa
- 2 uutta kyläaktivaattoria koulutettu
- Kalakukko r.y:n osallistuminen Siilinjärven Maaseudun kehittämisohjelman laadintaan

Laaditut kyläsuunnitelmat ovat auttaneet tiedostamaan kyläkohtaiset kehittämisen tarpeet, luomaan kehittämiselle tahtotilan ja siitä johdettuja kehittämistoimenpiteitä. Edelleen kyläsuunnitelmat ovat johtaneet jo useisiin Leader -hankkeisiin.

Kalakukko r.y:n myöntämät avustukset siilinjärveläisiin hankkeisiin 2000-2008:

Hanke	Hakija	Suunn.budjetti	Avustus
Siilin Ladun toimintakeskus	Siilin Latu r.y.	173 980 €	61 000 €
Raasion ampumarata	Siilinjärven Urheiluampujat ry	294 540 €	100 000 €
Kuuslahden kylän keh. ja aktiv.	Kuuslahden Nuorisoseura r.y.	18 700 €	14 960 €
Siilinmaalla –maaseututied.ohj.	MTK Siilinjärven yhdistys r.y.	34 200 €	27 360 €
Kuilun pienten mäkien muovit.	Siilinjärven Ponnistus r.y.	52 000 €	31 200 €
Kasurilan luontotalo	Kasurilan kyläyhdistys ry	28 172 €	21 901 €
Pajatyötä ja alihankintoja	Ekosiili (Kristill. toim. tuki ry)	12 690 €	10 152 €
Nuorten yrittäjyys 2003 - 2005	Siilinj. 4H -yhd. (yht.t. 4H)	60 260 €	51 221 €
Toimisto / monitoimitila	Laatupaukku Ky	43 103 €	18 486 €
Sisustus Paja	Sisustus Paja Ky	30 960 €	12 384 €
Keramiikka-pajan ja myyntitil. rak.	Jenni Linnove Tmi	40 889 €	16 355 €
Pihasuunn. ja toteutuksen kalusto	Tmi J. O. Heikkinen	6 931 €	2 772 €
Urakointikalusto	Savolainen J T	14 360 €	5 744 €
Pajan laajennus	Siilin Seppä Tuomo Halonen	24 110 €	9 644 €
Laikkukauha	Metsäpalvelu Juha Rissanen	7 110 €	2 844 €
Raasion ampumakeskus	Siilinjärven Urheiluampujat ry	20 400 €	16 320 €
Luontokeskus	Kehvo-Väänäl.r. kyläyhd.r.y.	12 200 €	7 320 €
Hiekoittimen hankinta	Savolainen J T	3 045 €	1 218 €
Yhteensä		877 650 €	410 881 €

2.6. Maaseudun toimintaympäristön muutokset

2.6.1. Yleiset muutokset

Seuraavassa on koottu maaseudun yleisiä toimintaympäristön muutoksia pääasiassa Manner-Suomen maaseudun kehittämisohjelmasta 2007-2013, Kuntaliiton maaseutuohjelman taustamuistiosta 2008 ja Asuinmaaseutu 2007-2010 -raportista.

- **maatilojen** määrä vähentynyt, maatiloista monitoimitiloja, tuotannon volyymin kasvu ja erikoistuminen ja siitä johtuva tarve pääomasijoituksiin sekä liikkeenjohdolliseen osaamiseen, kehittämisen ja tehokkuuden paineet
- **kylätoiminnassa** organisaatioksi kyläyhdistys, toimintaryhmytyön merkitys kasvaa, merkitystä lisää yritysrahoitusmahdollisuus ja ympäristöhankkeet, maaseutu kansainvälistyy EU:n myötä
- **yhteisöllisyyttä** heikentäneet muuttoliike, yhtenäiskulttuurin pirstoutuminen, kaupungistuminen, informaatioteknologia ja globalisaatio, yhteisöllisyys muuttanut muotoaan

- **paikallisen identiteetin** merkitys kasvanut, yhteisöistä turvasaarekkeitä globaalien vaikutteiden vyöryä vastaan, paikallisuuden merkitys elämäntapavalintana kasvaa, josta nostetta erityisesti kaupungin läheiselle maaseudulle, aktiivisena kansalaisena asioihin vaikuttaminen korostaa paikallisuuden merkitystä
- **ilmastonmuutos** muuttaa ekosysteemejä, luo samalla kysyntää uudelle energiateknologialle, pakottaa siirtymään pois fossiilisista polttoaineista
- **globaalitalouden** riskit heijastuvat myös paikallistalouteen, paikallistaloudesta mahdollisesti osittaista suojaa
- **julkisissa palveluissa** kunta ei itse tuota kaikkia palveluja, palvelutuottajiksi myös sopi-musyrittäjät, sosiaaliset yritykset, kolmas sektori ja eri yhdistelmät
- **väestön ikääntyminen** tuo pulaa työvoimasta, lisää ikääntyneiden palvelutarpeita ja siitä joh-tuvia kustannuspaineita, maaseudulla haasteet muuta maata suurempia
- **ympäristön merkitys** kasvaa, vesien suojelun tehostaminen, uudet erityisympäristötuet (perin-nebiotoopit)
- **energiatuotannon merkitys** kasvaa, maaseudun rooli kotimaisten biopolttoaineiden tuottajana kasvaa, jatkossa jopa 40 % Suomen käyttämästä energiasta tuotetaan maaseudulla, bioenergiaa tuotetaan paikallisesti
- **maaseudun ja kaupunkien vuorovaikutus** kasvaa, työssäkäynti keskuksissa lisääntyy, palve-lut vähenevät, oman auton merkitys kasvaa, toisaalta elinpiiri laajenee ja elämänmuoto muut-tuu, kasvukeskusten työvoimantarve lisää maaseudulle muuttamisen mahdollisuuksia
- **kunta- ja palvelurakenteen muutos** sekä maaseutukuntien väestön väheneminen ja vanhene-minen muuttavat palvelutuotantoa, palvelutuotantoalueiden kokoa sekä palvelutarpeita. Kunta- ja palvelurakennemuutoksella hillitään kuntien menojen kasvua, parannetaan tuottavuutta, ke-hitetään palvelujen ohjausta, varmistamaan koko maassa laadukkaat ja kansalaisten saatavilla
- **vapaa-ajan asumisen merkitys** kasvaa, Suomessa on 450 000 vapaa-ajan asuntoa, mikä on asukasta kohden eniten maailmassa

2.6.2. Johtopäätöksiä toimintaympäristön muutoksista

Maaseudun merkityksen ja roolin muutos

Maaseutu ymmärretään nykyisin elinkeinoiltaan ja elämäntavoiltaan muuttuvaksi ympäristöksi ja maaseutu määräytyy yhä enemmän asumiseen ja elämäntapaan liittyvin perustein. Maaseudun merkitys paitsi perinteisen maatalouden niin myös maaseudun virkistysmahdollisuuksien, matkai-lun, luonnonsuojelun sekä asumisen kannalta on kasvamassa. Kaikki nämä luovat uusia mahdolli-suuksia maaseudulle. Tällaisia aloja ovat erityisesti maaseutu- ja luontomatkailu, hyvinvointi- ja hoivapalvelut, etätyö sekä uutena asiana bioenergian tuotanto.

Nykyisin kaupunkien ja maaseudun vuorovaikutuksen kehittäminen nähdään tärkeänä. Maaseutu ja kaupungit eivät enää elä toisistaan irrallista elämäänsä, vaan tarvitsevat toisiaan ja molempia on kehitettävä tavoitteena alueen yhteisen kilpailukyvyyn lisääminen.

Asuminen

Viime vuosina varsinkin lapsiperheiden muutto kaupungeista läheiselle maaseutualueelle on ollut varsin runsasta. On paljon ihmisiä, jotka valitsevat asuinympäristökseen nimenomaan maaseudun. Maaseutuasumisessa on monia kilpailuvaltteja taajamiin verrattuna. Näitä ovat mm. luonnon läheisyys ja siihen liittyvät hyötyaktiviteetit, tilaa erilaiselle tekemiselle ja kylien yhteisöllisyys.

Maaseudun kylät eivät ole omavaraisia, vaan taajamissa käydään työssä ja haetaan sieltä palveluja ja harrastusmahdollisuuksia. Niinpä kunnossa olevat tie- ja kulkuyhteydet samoin kuin toimivat tietoliikenneyhteydet ja laajakaista ovat maaseudulle elinehto. Huomiota on kiinnitettävä maankäytön suunnitteluun, palvelujen organisointiin, liikkumisen joustavuuteen, työpaikkojen luomiseen.

2.6.3. Näkökulmia muutoksiin Siilinjärven maaseudulla

Asuminen

Siilinjärven maaseutu lukeutuu kaupungin läheiseen maaseutuun, jonne lapsiperheitä on muuttanut sekä taajamista että Kuopiosta ja työssä käydään taajamissa. Useimmat kunnan kylät ovat veto-voimaisia ja kysytyjä. Maankäytön suunnittelun nykytilanne ja tonttitarjonnan vähäisyys ovat rajoittaneet maaseudulle rakentamista.

Kilpailu kuntien maaseutualueille saatavista resursseista on kuitenkin kiristymässä. Siilinjärven kaikki naapurikunnat ovat hyödyntämässä voimakkaasti nykyistä lapsiperheiden muuttohalukkuutta kaupungin läheisille maaseutualueille. Kuopion kaupungilla on tehokasta maaseudun suunnittelua jo siksi, että siihen on liitetty maaseutukunnat Riistavesi ja Vehmersalmi sekä uusimpana Karttula. Potentiaalisten muuttajien määrä Pohjois-Savossa on kuitenkin voimakkaasti vähenemässä väestön vähenemisestä ja vanhenemisestä johtuen. Omakotitaloa suunnittelevat Kuopion alueen nykyiset tai Kuopion alueelle töihin tuloa suunnittelevat lapsiperheet ovat avainasemassa.

Siilinjärvellä maaseutu on merkittävä lisä kunnan asumisvaihtoehtoihin, mikä taas palvelee kunnan kokonaisuutta. Maaseudulle on mahdollista saada työssäkäyviä lapsiperheitä. Tämä tuo kuntaan veronmaksajia, pitää kylät elävinä ja mahdollistaa osan kunnan kasvutavoitteista.

Elinkeinot

Siilinjärven maaseudulla on vahvan perusmaatalouden lisäksi paljon yrityksiä ja todellista yrittäjähenkkeä. Taajamien tarjoamia mahdollisuuksia on jo opittu hyödyntämään jossakin määrin. Kuopion ja kunnan taajamien yrityskanta sekä väestöpohja ja ikärakenteen vanheneminen tuovat uusia mahdollisuuksia yrittäjille. Mm. maaseutu- ja luontomatkailu on heikosti hyödynnetty Siilinjärvellä toistaiseksi.

Maataloudessa teknologian kehittyminen ja tuotannon kannattavuuden heikkeneminen luovat paineita yrityskoon kasvattamiseen ja tuotannon pyörittämiseen entistä pienemmällä työvoimalla. Tästä on edelleen seurauksena tarve hankkia lisätuloja jatkojalostuksella tai muulla yritystoiminnalla, parantaa tuotteista saatavaa hintaa erilaisilla keinoilla jne. Metsäsektorilla kehitys suuntautuu entistä enemmän uusiin tuotteisiin ja energiatuotantoon.

3. MAASEUTUA KOSKEVAT YLEISET TAVOITTEET

3.1. Siilinjärven kunnan strategia 2015

Siilinjärven kunnan v.2006 valtuuston hyväksymä koko kuntaa koskeva visio ja ne strategiset suunnat, joissa menestyksellisesti toimimalla visio saavutetaan, ovat:

Kunnan strategiassa on vain yksi suoraan maaseudun kehittämistä koskeva tavoite:

- *tonttipolitiikka*; luodaan edellytyksiä maaseutualueille rakentamiselle

Kuitenkin mm. seuraavat tavoitteet vastaavat myös maaseudun tarpeita:

- *vetovoimainen yrityskunta*;
 - .- hyvän liikenteellisen aseman hyödyntäminen
- *yritysten toimintaedellytysten edistäminen*;
 - yritysten kasvu- ja kehittämismahdollisuuksien tukeminen
 - yritysten sukupolvenvaihdosten edistäminen
- *osaavan työvoiman varmistaminen*
- *palvelujen tarpeen kasvun ehkäiseminen*;
 - asukkaiden omatoimista selviytymistä edistävän asumisen edistäminen
 - hyvinvointiteknologian hyödyntäminen
- *vaihtoehtoisten palvelutuotantotapojen hyödyntäminen*;
 - ostopalvelujen hyödyntäminen
 - yhteistyö kolmannen sektorin kanssa

3.2. Siilinjärven maaseutualueen SWOT -analyysi

Siilinjärven maaseutualueen nelikenttäanalyysi työstettiin seminaareissa varsin perusteellisina ryhmätöinä. Perinteiset vahvuudet, heikkoudet, mahdollisuudet ja uhkat työstettiin erikseen työ- ja toimeentulon, asumisen, yhteisöllisyyden ja kehittämisen osalta. Em. jokaisen tekijän kohdalla mietittiin myös tarvittavia toimenpiteitä. Tämän pohjalta tehtiin jatkoanalyysi, jossa tuloksia jalostettiin strategisten osioiden suuntaan. Analyysi tuotti lähes kaikki ainekset maaseudun strategiaan ja maaseudun keskeisten asioiden kehittämisperiaatteisiin.

VAHVUUKSIEN JA MAHDOLLISUUKSIEN TEHOKAS HYÖDYNTÄMINEN-STRATEGIAOSUUEDET

(sisäisiä vahvuuksia ja ulkoisia mahdollisuuksia, toimintamalli näiden laajapohjainen hyödyntäminen)

Mitkä ovat Siilinjärven maaseudun SISÄISIÄ VAHVUUKSIA ?	<i>Millä toimenpiteillä voimme lisätä sisäisten vahvuuksemme hyötyjä</i>
<p>Työ- ja toimeentulo: Vahva, nykyaikainen, kehittynyt maatalous (5 kpl) (koneellistuminen, tilakoko, tuottavuus, maatalousväestön ammattitaito)</p> <p>Runsas, monipuol. yritys rakenne- ja toiminta (5 kpl) (asiakkaita kylillä, taajamissa, Kuopiossa)</p> <p>Hyvät työssäkäyntimahdollisuudet taajamiin ja Kuopioon (2 kpl)</p> <p>Asuminen: Hyvä imago ja vetovoima asuinpaikkana, haluttu muuttokohde (5 kpl) (tulomuuttajissa 30-40 veronmaksajalapsiperh. / v omin tontti- ja kunnallistekniikkakustannuksin, myös vanhojen asuntojen kauppa käy)</p> <p>Hyvä tiestö ja varsin kattava vesi- ja viemäriverkosto (5 kpl)</p> <p>Rakentamattomia maaseutualueita, myös vesialueita (1 kpl)</p> <p>Lyhyet välimatkat, myös maakuntakeskukseen (4 kpl)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • jatketaan perusmaatalouden nykyistä vahvaa kehittämistä luomalla edellytyksiä tutkimuksella, käytettävissä olevalla rahoituksella ja jatkuvilla kehittämishankkeilla • aktivoidaan kehittämishankkeita, joissa hyödynnetään taajamien, Kuopion väestön ja yritysten palvelutarpeita • yrittäjäilmapiirin kohottaminen • verkostoituminen • kylien asumismahdollisuuksien markkinointi <ul style="list-style-type: none"> - rakentamisen ohjaaminen myös kyläkeskuksiin - kylien markkinointi myös kunnan kotisivulla - markkinointia valituille kohderyhmille - markkinointiin tontit, käytetyt asunnot ja kesämökit - kylien kotisivut, yhteisiin Leader -markk. osall. - vesi-viemäri-tie -asiat kuntoon, koulut ja päivähoito järjestykseen - maaseutua markkinoidaan kasvavien yritysten uuden henkilökunnan asuinalueena • tonttitarjonnan realisointi • rakentamisen edistäminen kaikilla kylillä • veden ja viemärin vieminen kaikille kylille • rantatonttien hyödyntäminen • rautatien kehittäminen joukkoliikenteessä

<p>Pieni ja yhtenäinen alue, tiiviisti rakennetut maaseudun kylät (2 kpl)</p> <p>Paljon koulutettua väestöä ja monenlaista osaamista (5 kpl)</p> <p>Väestön nuori ikärakenne, paljon lapsiperheitä (3 kpl)</p> <p>Liikenteellinen solmukohta (valtatie, rautatie, lentokenttä), hyvä saavutettavuus, edullinen sijainti (3 kpl)</p> <p>Hyvät harrastusmahdollisuudet (1 kpl)</p> <p>Luonnonympäristö, luonto ja vesi (2 kpl)</p> <p>Tietoliikenneyhteydet pääosin kattavat (1 kpl)</p> <p>Rakennettavuus maastollisesti hyvä (1 kpl)</p> <p>Monipuolinen erikoistavarakauppa (1 kpl)</p> <p>Yhteisöllisyys: Joustavia ja suvaitsevaisia ihmisiä, maalaisjärkeä, vähän valittajia (2 kpl)</p> <p>Aktiivinen väestö (erällä kylillä) (1 kpl)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • yhteistyön ja -toiminnan lisääminen kylien välillä • väestön erilaisten taitojen ottaminen hyötykäyttöön • ammattitaitoiset, mutta hiljaiset kyläläiset mukaan • toimintamahdollisuuksien tukeminen
<p>Mitkä ovat Siilinjärven maaseudun ULKOISIA MAHDOLLISUUKSIA ?</p>	<p><i>Millä toimenpiteillä voimme hyödyntää ulkoisia mahdollisuuksiamme ?</i></p>
<p>Työ ja toimeentulo: Maatilojen kasvu, koneellistuminen, tuottavuuden kasvu (1 kpl)</p> <p>Bioenergian kysyntä (2 kpl)</p> <p>Siilinjärvi - Kuopio -seudun väestön vanhenemisen tuoma hoivapalvelujen tarve (2 kpl)</p> <p>Etätyö ja muut uudet yritysmahdollisuudet (2 kpl)</p> <p>Kuopion ja taajamien läheisyys sekä valtateiden potentiaaliset asiakkaat, maaseudun ja kaupungin vuorovaikut., 100 000:n asukk. väestöpohja (2 kpl)</p> <p>Maaseutu- ja luontomatkailun sekä yrityspalvelujen kysynnän kasvu, matkailun kansainvälistyminen (mm. Venäjä), Tahkon matkailu (5 kpl)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • maaseudun erikoistunut konetyö • maaseudun kausityöläiset • bioenergian tuotannon ja yritystoiminnan aktivointi • hoivapalveluyritysten perustamisen aktivoiminen • luodaan edellytyksiä etätyölle <ul style="list-style-type: none"> - laajakaista - yhteiset toimipisteet - asiakkaiden kartoitus, mm kunnan eräät toiminnot • lisää pienyrityksiä maaseudulle • tilojen suoramyynti • maatalouden ulkopuolinen yritystoiminta • luonnontuoteyritykset (marjat, sienet, pakasteet) • tutkimus sijainnin uusista hyötymahdollisuuksista • aktivoidaan uutta yritystoimintaa mm. maatilamatkailuun ja luontoyrittäjyyteen (maisemointi, luontoreitit jne) sekä yrityspalveluihin • kouluille kesähotelleja

<p>Harrastuksiin ja vapaa-aikaan liittyvien palvelujen kasvu (hevoskasvatus, retket, kulttuuri jne) (2 kpl)</p> <p>Kaupunkien ja julkisten palvelujen kasvava työvoimapulan tarjoamat mahdollisuudet myös maaseudun työvoimalle ja osaamiselle (1 kpl)</p> <p>Kuopion yliopisto (1 kpl)</p> <p>Ilmastomuutoksen luomat uudet mahdollisuudet, kasvukauden jatkuminen jne (1 kpl)</p> <p>Asuminen: Lapsiperheiden trendi kaupungeista ympäryskuntiin ja erityisesti maaseudulle (1 kpl)</p> <p>Eläkeläisten maalle muutto</p> <p>Kesäasukkaat</p> <p>Asumisen teknologia-, kustannus- ym. kehitys (1 kpl)</p> <p>Liikenneyhteydet seututasolla (1 kpl)</p> <p>Kehittäminen: Kehittämisen monipuolisuus ja uudet muodot (1 kpl)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • aktivoidaan matkamuistoesineiden valmistusta ja kaupaa • lisätään yhteistyötä Tahkon matkailun kanssa • aktivoidaan hevostalous- ja rehuotantoyrittäjyyttä • aktivoidaan kulttuuripalvelutoimintaa ja -yrittäjyyttä • esim. hoivapalveluissa osa liikevaihdosta kunnasta, osa yksityisiltä (myös kunnan etu monella tavalla) • monialayritysten aktivoiminen, koulutus • yliopiston tutkimus- ja kehittämisprojektit • tutkimus ilmastomuutoksen tuomista uusista mahdollisuuksista • kasvihuoneyrittäjyyden kehittäminen • omavaraistalouden lisääminen • eläkeläisille sopivia asumisen muotoja • kaksoiskuntalaisuus verotuksessa mökillä vietetyn ajan suhteessa • kesämökkien muuttaminen ympärivuotisiksi • kesäasukkaiden aktivointi ja mökkiläistoimikuntien perustaminen • puun energiakäytön lisääminen erikoistuneella palveluyrittäjyydellä • kyläkeskusten aluelämmitys eräissä tapauksissa, edellyttää kaavoituksen ja tonttitarjonnan ohjaamista kyläkeskuksiin • maalämpöön enemmän tukea ja tiedotusta • hajautettu sähköntuotanto eri polttoaineilla / syöttötariffin käyttöönotto • kompostointi- ja biokaasulaitosten yhteisrakentaminen • puurakentamisen edistäminen • riittävä lämmöneristys ja lämmön talteenotto • jätehuollossa tiedottamista, kehittämistä, yhteistyötä • teiden peruskunnostus, auraus ja kevyen liikenteen väylät • turvallisuussuunnitelmaosiot kyläsuunnitelmiin • vapaaehtoiset turvallisuuskoulutukseen ja nimet aluehälytyskeskukseen • monimuoto- ja verkko-opetus kouluihin, etäopiskelu • avoin yliopisto- ja kesäyliopistotoiminta myös maaseudulle • ympäristönsuojeluvaatimukset täyttävien jätevesijärjestelmien taloudellinen toteuttaminen ennen vuotta 2014 • sähkölinjojen puuston raivaus • maankäytön suunnitelma entistä kiinteämmäksi osaksi kuntasuunnittelua, kunnan eri osille kehittämistavoitteet yhdessä asukkaiden kanssa • tunnistetaan hyvinvoinniltaan heikkenevät alueet
--	--

<p>Kalakukko r.y. ja yleensä EU -kehittämisaikarahoitus (1 kpl)</p> <p>Erilaiset rahoitusmahdollisuudet (1 kpl)</p> <p>Palvelut: Palvelujen turvaamisen uudet tavat</p>	<ul style="list-style-type: none"> • luovuuden vahvistaminen • kylien ja kunnan yhteistoiminta kehittämisessä • yhteistoiminta Kalakukko r.y:n kanssa, kehittämishankkeiden aktivointi, EU -rahoituksen turvaaminen • järjestöjen palvelutuotanto • sosiaaliset yritykset • kyläkaupoista monialapalvelupisteitä • verkkokauppa keino saada jotain palveluja • ihmisten ja tavaroiden kuljetusten yhdistäminen
--	--

KEHITTÄMISSTRATEGIA -OSUDET

(sisäisiä heikkouksia, mutta omaavat ulkoisia mahdollisuuksia, toimintamalli laajapohjainen ja tehokas kehittäminen)

Mitkä ovat Siilinjärven maaseudun SISÄISIÄ HEIKKOUKSIA ?	<i>Millä toimenpiteillä voimme vähentää sisäisten heikkouksiemme vaikutuksia ?</i>
<p>Työ ja toimeentulo: Työvoimapula maaseutuammateissa</p> <p>Asuminen: Melko kallis maan hinta (1 kpl)</p> <p>Melko vähäinen maanmyyntihalukkuus (1 kpl)</p> <p>Kunnassa on tonttipula, mutta ei hyödynnetä haja-asutusalueita (1 kpl)</p> <p>Maankäytön suunnittelun vaatimukset ja esteet sekä kaavoituksen puute (2 kpl)</p> <p>Joukkoliikenne, varsinkin loma-aikoina (3 kpl)</p> <p>Suuret ympäristöongelmat (etenkin Pohjois-Siilinjärvellä) (2 kpl) (melu, pöly, järvien rehevöityminen, teollisuus, lentokenttä)</p> <p>Tiestön kunnossapito (Tielaitos), sivutiet ja yksityistiet sekä kevyen liikenteen väylien puute (4 kpl)</p> <p>Lakkautetut koulut</p> <p>Tietoliikenne (digilaitteet ongelma)</p> <p>Yhteisöllisyys: Heikko yhteisöllisyys ja ilmapiiri, kylähenki vähentynyt (2 kpl)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • maaseutuelinkeinoihin uutta työvoimaa kouluttamalla • ammattiin valmistuneiden nuorten sitouttaminen kylälle • tonttien tehoetsintä • luodaan maaseudun rakentamisen uudet periaatteet ja suunnittelumallit • kutsutaksit, palveluliikenne • ihmisten ja tavaroiden kuljetusten yhdistäminen • viranomaisten ja yritysten ympäristön parantamistoimet • yhteisöllisyyden kehittämisprojekti

<p>Kylätoiminta laimeaa paikoitellen (3 kpl)</p> <p>Kylillä puutteelliset kokoontumis- ja toimintatilat (2 kpl) (koulujen lakkauttamisen myötä)</p> <p>Maaseudun kantaväestön ja uudisasukkaiden vuorovaikutusongelmat, kaupunkilaisten tottumattomuus, kanssakäymisen vähäisyys (2 kpl)</p> <p>Kylistä on tulossa nukkumalähiöitä (1 kpl)</p> <p>Vähäinen kulttuuritoiminta (1 kpl)</p> <p>Kehittäminen: Ei suurta tarvetta kylän voimat yhdistäviin hankkeisiin, ei kehittämisen pakkoa tai tarvetta (2 kpl)</p> <p>Vain muutama ajan tasalla oleva kyläsuunnitelma (1 kpl)</p> <p>Kunta ei ole ollut mukana kylien kehittämisessä (1 kpl)</p> <p>Puuttuu vuoropuhelua kylien ja kunnan välillä, yhteydet poikki, ristiriitoja ja negatiivisia asenteita (2 kpl)</p> <p>Osaaminen ei ole kylien käytössä (1 kpl)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • aktivoidaan ja organisoidaan kylätoimintaa • avainhenkilöiden etsiminen kullekin kylälle ja kuhunkin toimintoon • kylätalojen ym. tilojen remontointi ja uudisrakentaminen • organisoidaan lisää kulttuuritoimintaa • jatketaan yhteistyötä Kalakukko r.y:n kanssa kyläsuunnitelman saamiseksi jokaiselle kylälle • pidetään maaseutuohjelma ajan tasalla ja seurataan sen toimenpiteiden toteuttamista • luodaan uusi kylien ja kunnan jatkuva vuoropuhelukäytäntö • poistetaan eri toimilla negatiivinen yleisilme ja tahtotila • päättäjät ja kunnanjohtaja jalkautuvat kyliin
---	---

SELVIYTYMISSTRATEGIA -OSUDET

(ulkoisia uhkia, mutta omaavat sisäinen vahvuus -tekijöitä, toimintamalli selviytyminen)

Mitkä ovat Siilinjärven maaseudun ULKOISIA UHKIA ?	<i>Millä toimenpiteillä voimme torjua ulkoisia uhkiamme ?</i>
<p>Elinkeinot ja toimeentulo: Työvoimaa ei saada riittävästi maatalousammatteihin (1 kpl)</p> <p>Kansainväliset yhtiöt päätöksineen (1 kpl)</p> <p>Ulkoiset säädökset (EU, valtio) (1 kpl)</p> <p>Toimivien karjatilojen lakkauttaminen (1 kpl)</p> <p>Omavaraisuuden väheneminen (1 kpl)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ikääntyvistä uutta työvoimaa, työiän jatkaminen, vajaakuntoiset töihin, nuoret nopeammin töihin • koululaisten ja opiskelijoiden tutustuttaminen ja kouluttaminen maaseudun ammattiteihin • maahanmuuttajien asennekasvatus, kotouttaminen ja kouluttaminen myös maaseudun uudeksi työvoimaksi

<p>Yleinen vetovoima ja asuminen: Naapurikuntien maaseutualueiden vetovoima kasvaa Siilinjärven maaseutualueita suuremmaksi (2 kpl)</p> <p>Kilpailu asukkaista, työvoimasta, yrityksistä kiristyy (1 kpl)</p> <p>Maan hinnan nousu vie tulijat naapurikuntiin (1 kpl)</p> <p>Nuorten poismuutto kiihtyy tuntuvasti nykyisestään (1 kpl)</p> <p>Rakentaminen vähenee, jolloin ikärakenne heikkenee rajusti, jolloin joudutaan lakkauttamaan lisää kyläkouluja (1 kpl)</p> <p>Palvelut häviävät (1 kpl)</p> <p>Lentokenttä, sotilaslentokenttä (1 kpl)</p> <p>Maanomistusolot (vieraspaikkakuntalaisten), jarruttaa kehitystä, hyödyntäminen vähäistä (1 kpl)</p> <p>Suojelualueet rajoituksina (1 kpl)</p> <p>Ympäristöhaitat (ilmansaasteet läheltä ja kaukaa) (1 kpl)</p> <p>Kaivoksen laajentaminen (1 kpl)</p> <p>Rautateiden kemikaalikuljetukset (1 kpl)</p> <p>Vuorovaikutus kuntaan: Kunnassa aliarvostetaan maaseudun kehittäminen, kaikki panokset taajamiin, kunta ei kuuntele kylän ääntä (2 kpl)</p> <p>Kylien ja kunnan välit tulehtuvat entisestään, negatiiviset asenteet jyrkkenevät ja ei päästä asialliseen kehittävään keskusteluun (1 kpl)</p> <p>Tahtotila: Ei herää tarvetta maaseudun ja kyläkohtaisten asioiden ajamiseen (1 kpl)</p> <p>Ei synny yhteistä tahtotilaa, joukkovoiman vaikutukseen ei päästä (1 kpl)</p> <p>Harvat kyläaktiivit väsyvät ja kyllästyvät, kylien asukkaat turhautuvat ja usko vaikuttamiseen heikkenee (1 kpl)</p> <p>Kehittäminen ja resurssit: Maaseudun kehittämiseen ei haeta niitä resursseja, joita olisi mahdollisuus saada (1 kpl)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vesi-viemäri-tie -asiat kuntoon, koulut ja päivähoito järjestykseen • sitoutetaan omat nuoret maaseudulle maaseudun ja lähikaupunkien työpaikoilla (oma kehittämissuunnitelma) • opiskelijaraha • matka-avustukset • kylien kehittämisessä otetaan lähtökohdaksi nykyisten koulujen säilyminen • järjestöjen palvelutuotanto • palvelujen hankinta verkosta • luodaan kunnan ja kylien välinen vuoropuhelujärjestelmä • toimitaan yhteistyössä Kalakukko r.y:n kanssa • luodaan jatkuvasti perusmaatalouden ym. EU -kehittämishankkeita
--	--

<p>Muut: Ikääntyminen vaatii jatkossa resursseja (1 kpl)</p> <p>Energiatuotannon muutokset vaativat jatkossa resursseja (1 kpl)</p> <p>Ilmastonmuutoksen ehkäiseminen vaatii jatkossa resursseja ja on uhka energian ja polttoaineen kallistumisen kannalta (2 kpl)</p> <p>Taloukasvun hiipuminen (rakentaminen, investoinnit)</p> <p>Kansainvälistyminen</p> <p>Kilpailutilanne (asuminen, palvelut)</p>	<ul style="list-style-type: none"> • varataan taloudellisia ym. kehittämisresursseja myös maaseutua varten
--	---

VETÄYTYMISSTRATEGIA -OSUDET

(sisäisiä heikkouksia ja ulkoisia uhkia, toimintamalli vetäytyminen)

Siilinjärven maaseudulla ei ole tekijöitä, joissa yhdistyisivät niin suuressa määrin sisäiset heikkoudet ja ulkoiset uhkat, että vetäytyminen olisi tarpeellinen strategia

3.3. Siilinjärven maaseudun strategia

3.3.1. Maaseudun visio 2015

”Siilinjärven maaseutu on asumis- ja toimeentulomahdollisuutensa hyödyntävä elinvoimainen osa kehittyvää Siilinjärveä ja Kuopion seutua”

Vision sisällön määrittely:

Siilinjärven maaseutu on kaupungin läheisen maaseudun luokkaan kuuluva alue, joka asuinalueena on vetovoimainen. Kylät hyödyntävät ja kehittävät vetovoimaa edelleen.

Elinkeinojen osalta Siilinjärven maaseudulla on vankka perusmaatalous ja paljon muuta yritystoimintaa, jonka markkinat ovat suurelta osin taajamissa. Perusmaatalouden ja jatkojalostuksen kehittämistyötä jatketaan, ja muussa yritystoiminnassa hyödynnetään sekä Kuopion että Tahkon alueen läheisyyttä.

Siilinjärven maaseutu on kehitettäväksi hyväksytty kiinteä osa muuta kuntaa ja seutua. Myös kylätöiminta ja vuorovaikutussuhteet kuuluvat kehitettäviin asioihin.

Maaseudun kehittämistoimenpiteet on vastuutettu ja aikataulutettu.

3.3.2. Strategiset suunnat:

1. Rakentamisen ja asumisen edellytysten turvaaminen

Strategiset päämäärät:

Siilinjärven maaseutu säilyttää kunnan taajamiin ja naapurikuntien maaseutualueisiin nähden asemansa suosittuna asumisen kohteena, rakentaminen jatkuu vilkkaana eli n. 30 as / v

Vuonna 2009 aloitettava yleiskaavatyö ohjaa myös maaseudun rakentamista. Maankäytön suunnittelu mahdollistaa asuntorakentamisen kaava-alueiden ulkopuolella entistä paremmin suunniteltuna, rakentaminen tukee kylärakennetta. Maaseuturakentaminen on osa kunnan kasvupolitiikkaa. Uudisrakentaminen vahvistaa väestön ikärakennetta ja mm. kyläkoulujen pysymistä.

Vuonna 2015 kaikilla kylillä on vesi ja viemäri ja organisoitu jätehuolto. Laajakaistayhteydet, tiestön kunto ja kevyen liikenteen väylät ym. asumisen tekniset edellytykset ovat tarvetta vastaavalla tasolla. Joukkoliikenne ja PALI toimivat tarvetta vastaavalla tavalla.

2. Elinkeinotoiminnan kehittäminen

Strategiset päämäärät:

Elinkeinojen kehittäminen tukee maaseudulla asumisen edellytyksiä

Elinkeinojen kehittämistyö maaseudulla on vahvaa ja jatkuvaa. Kehittäminen perustuu tutkimukseen ja teknologian uusiin mahdollisuuksiin

Kuopion ja taajamien läheisyys (väestön, matkailijoiden ja yritysten tarpeet, liikenteellinen sijainti) opitaan hyödyntämään perustettavina uusina yrityksinä.

3. Kylätoiminnan tehostaminen

Strategiset päämäärät:

Kaikilla kylillä on toimiva kyläyhdistys ja kyläsuunnitelma, kehittämistyö on aktiivista ja taloudellisesti mahdollista

Kylillä on aktiivista kylätoimintaa sekä kylätalo tai muita yhteisiä kokoontumistiloja

Kylien ja kunnan välillä on organisoidut, toimivat vuorovaikutuskäytännöt, kunnassa on nimetty yhdyshenkilö kyläasioille

Kunnassa on toimiva kyläyhdistysten verkosto ja sillä sovittuja tehtäviä

Kunta on aktiivisesti mukana Kalakukko r.y:n toimintaryhmytyössä ja Pohjois-Savon kylät r.y:n kylätoimintatyössä

Tietoteknologia ja internet ovat kylillä tehokkaassa käytössä

4. Palvelujen turvaaminen

Strategiset päämäärät:

Nykyiset kyläkoulut ovat toiminnassa v.2015

Palveluja pyritään turvaamaan uusilla tavoilla

3.4. Kriittiset menestystekijät:

Kriittisiä menestystekijöitä ovat tekijät, joissa onnistuminen on välttämätön ehto asetettuihin tavoitteisiin pääsemiseksi. Siilinjärven maaseudun kriittisiä tekijöitä ovat:

- maaseutualueen saattaminen kaavoituksen piiriin
- tonttien kysyntää vastaavan tarjonnan aikaansaaminen
- aktiivinen markkinoinnin aikaansaaminen ja sopivien kohderyhmien löytyminen
- elinkeinoissa innovatiivisuus sekä riittävän panostuksen löytyminen kehittämiseen
- uuden kylätoiminnan löytyminen ja tärkeäksi kokeminen
- maaseutuohjelman jatkuvuus ja vaikutusten todellinen siirto palvelualueille ja tulosityksiköihin
- päättäjien yhteisen näkemyksen syntyminen maaseudun kehittämisen tarpeellisuudesta
- vuorovaikutuksen syntyminen kunnan ja maaseudun toimijoiden välillä

4. MAASEUDUN KEHITTÄMISEN PERIAATTEET

4.1. Maaseudun asumisen edistämisen periaatteet

1. Maaseudun vetovoiman hyödyntäminen asuinpaikkana

- kylien kotisivut saatetaan ajan tasalle
- kylien asumismahdollisuuksia markkinoidaan kylien ja kunnan kotisivuilla sekä Kalakukon markkinointihankkeissa
- ajoittain markkinointi suunnataan valituille kohderyhmille, pääpaino on lapsiperheissä
- markkinointiin otetaan tontit, käytetyt asunnot, rantatontit ja kesämökkit
- maaseutua markkinoidaan kasvavien yritysten uuden henkilökunnan asuinalueena
- tuodaan esille joukkoliikenteen mahdollisuus työssäkäynnissä

2. Maankäytöllisten esteiden poistaminen

- kunta laatii yleiskaavaohjelman, jonka osana on myös maaseuturakentaminen
- ohjataan rakentamista myös kyläkeskuksiin ja luodaan rakentamisen edellytyksiä eri kylille
- kartoitetaan maanmyyntihalukkuutta yhdessä kylien kanssa ja kytketään ne kyläsuunnitelmiin

3. Maaseuturakentamisen teknisten ongelmien poistaminen

- viedään vesi ja viemäri kaikille pääkylille kunnan ja vesiosuuskuntien toimesta
- selvitetään maaseudun kunnallistekniikan rakentamisen kustannukset
- huolehditaan teiden peruskunnostuksesta, aurauksesta, tievalaistuksesta ja tarvittavien kevyen liikenteen väylien ja bussikatosten sekä liikuntareittien rakentamisesta

4. Hyödynnetään trendi lapsiperheiden muutosta kaupungeista ympäryskuntiin ja erityisesti maaseudulle

- huolehditaan koulu- ja päivähoitopalveluista
- toteutetaan kouluissa järkevät ryhmäkoot

5. Eläkeläisten ja kesäasukkaiden vastaanoton edistäminen

- toteutetaan eläkeläisille sopivia asumisen muotoja
- tutkitaan mahdollisuuksia muuttaa kesämökkejä ympärivuotisiksi
- aktivoidaan kesäasukkaita ja mökkiläistoimikuntien perustamista
- kunta suhtautuu myönteisesti ympärivuotiseen asumiseen vapaa-aika-asuntojen osalta

6. Asumisen teknologian parantaminen ja kustannusten pienentäminen

- lisätään puun energiakäyttöä erikoistuneella palveluyrittäjyydellä
- edistetään pellettilämmitystä
- selvitetään mahdollisuuksia kyläkeskusten aluelämmitykseen eräissä tapauksissa, edellyttää kaavoituksen ja tonttitarjonnan ohjaamista kyläkeskuksiin
- maalämpöön suunnataan enemmän tukea ja tiedotusta
- asuntorakentamisessa suositaan matalaenergiaratkaisuja
- selvitetään mahdollisuuksia hajautettuun sähköntuotantoon eri polttoaineilla / syöttötariffin käyttöönotto
- selvitetään kompostointi- ja biokaasulaitosten yhteisrakentamisen mahdollisuuksia
- jätehuollossa tiedotetaan, kehitetään ja tehdään yhteistyötä
- laaditaan turvallisuussuunnitelmaosiot kyläsuunnitelmiin / koulutus
- kehitetään monimuoto- ja verkko-opetusta kouluissa / etäopiskelu
- avoin yliopisto- ja kesäyliopistotoiminta myös maaseudulle
- laajakaista viedään jokaiselle kylälle
- toteutetaan ympäristönsuojeluvaatimukset täyttävien jätevesijärjestelmien taloudellinen rakentaminen ennen vuotta 2014

4.2. Maaseudun elinkeinojen edistämisen periaatteet

1. Hyödynnetään maatilojen, koneellistuminen ja tuottavuuden kasvu

- lisätään mahdollisuuksia erikoistuneeseen konetyöhön
- edistetään kausityöläisten saamista
- edistetään maaseutu- ja yrityskasvatusta kouluissa ja päiväkodeissa

2. Hyödynnetään valtakunnallinen painopisteen siirtyminen energiantuotannossa bioenergiaan

- aktivoidaan bioenergian tuotantoa ja yritystoimintaa

3. Hyödynnetään Siilinjärvi - Kuopio -seudun väestön vanhenemisen tuoma palvelujen tarve

- uusien palvelumahdollisuuksien tutkimus, tuotekehitys, koulutus, yritysten perustaminen

4. Luodaan edellytyksiä etätyölle

- toteutetaan kattava laajakaista ja yhteisiä toimipisteitä
- kartoitetaan asiakkaat (mm. kunta)

5. Hyödynnetään Kuopion ja taajamien läheisyys sekä valtateiden potentiaaliset asiakkaat, maaseudun ja kaupungin vuorovaikutus, 100 000:n asukkaan väestöpohja

- tutkitaan sijainnin uudet hyötymahdollisuudet sekä aktivoidaan uusia alihankinta- ja palveluyrityksiä
- kehitetään tilojen suoramyyntiä
- aktivoidaan luonnontuoteyrityksiä

6. Hyödynnetään maaseutu- ja luontomatkailun sekä yrityspalvelujen kysynnän kasvu, matkailun kansainvälistyminen (mm. Venäjä), Tahkon matkailu

- a. aktivoidaan uutta yritystoimintaa yrityspalvelualalle
- aktivoidaan uutta yritystoimintaa maatilamatkailuun ja luontoyrittäjyyteen (maisemointi, luontoreitit)
- kunnan omistamien kiinteistöjen moninaiskäyttö
- kehitetään liikuntareitistöä Kuopio – Siilinjärvi – Tahko -akselilla

- lisätään yhteistyötä Tahkon matkailun kanssa
- parannetaan matkailun perusinfrastruktuuria (retkeilyratamat, reitit)
- otetaan Pöljän pysäkki uudelleen käyttöön

7. Panostetaan tutkimus- ja kehittämistoimintaan

- osallistutaan Kuopion ym. yliopistojen ja oppilaitosten maaseudun elinkeinoelämää palvelemaan tutkimus- ja kehittämistoimintaan
- hyödynnetään Halolan toiminta

8. Hyödynnetään harrastuksiin ja vapaa-aikaan liittyvien palvelujen kasvu

- aktivoidaan hevostalous- ja rehuvalmistusyrityksiä
- aktivoidaan kulttuuripalveluyrityksiä

9. Hyödynnetään kaupunkien ja julkisten palvelujen kasvavan työvoimapulan tarjoamat mahdollisuudet myös maaseudun työvoimalle ja osaamiselle

- aktivoidaan ja koulutetaan maaseudun monialayritystoimintaa
- osa liikevaihdosta kunnista, osa yksityisiltä (esim. hoiva-, toimisto- ja tekniset palvelut)

4.3. Maaseudun palvelutuotannon edistämisen periaatteet

1. Palvelujen tuottaminen uusilla tavoilla

- kunnallista palvelutuotantoa täydennetään eräillä yksityisillä palveluilla
- edistetään järjestöjen mahdollisuuksia tuottaa joitakin palveluja
- tutkitaan sosiaalisten yritysten mahdollisuuksia tuottaa joitakin palveluja
- toteutetaan kaikille kylille tehokas laajakaista
- hankitaan eräitä palveluja verkkokaupan kautta
- edistetään ihmisten ja tavaroiden kuljetusten yhdistäminen
- lisätään etäasioinnin mahdollisuuksia
- laajennetaan kesäyliopiston ja avoimen mahdollisuuksia myös maaseudulla

2. Koulupalvelujen turvaaminen

- pidetään nykyiset maaseudun koulut toiminnassa
- lisätään monimuoto- ja verkko-opetusta kouluissa

3. Kunnallistekniikan ja liikenneolojen palveluista huolehtiminen

- vesi- ja viemäriverkko toteutetaan kaikille kylille kunnan ja vesiosuuskuntien toimesta
- toteutetaan maaseutualueilla tarvittavat valaistus-, bussikatos- ja kevyen liikenteen väylähankkeet
- lisätään PALI -liikennettä
- edistetään naapuriapukyyti- ja pientaksitoimintaa

4. Yhteistoimintaa vapaa-aikapalveluissa

- organisoidaan kunnan, kylätoimikuntien ja kylien yhdistysten kanssa yhteisvoimin kylille vapaa-ajan aktiviteetteja, tapahtumia, latujen kunnostus jne
- turvataan kirjaston ja kansalaisopiston palvelut

5. Kotona asumisen edistäminen

- edistetään vanhusväestön kotona pitkään asumisen edellytyksiä

Asukkaiden osallistuminen

Maaseudun asukkaita aktivoidaan mm. kylä- ja yhdistystoiminnalla ja niihin liittyvällä kunnan vuorovaikutuksella kehittämään omaa elinympäristöään.

Toimijat ja niiden roolit

Siilinjärven kunta:

Maaseutuhallinto toimii EU:n maaseutuelinkeinoviranomaisena ja kehittää ja toteuttaa toimenpiteitä maatalouden, maaseudun yritteliäisyyden ja elinvoimaisuuden parantamiseksi. Maataloustukien ja kehittämishankkeiden lisäksi maaseutuhallinto vastaa yksityistieasioista.

Maankäyttöpalvelut ohjaavat maaseudulla tapahtuvaa rakentamista erilaisilla maankäytön suunnitelmilla ja säännöillä.

Perustettava maaseudun yhteistyöryhmä seuraa maaseutuohjelman toteutumista ja ajan tasalle saattamista

Kehittämisyhdistys Kalakukko r.y:

Kehittämisyhdistys Kalakukko r.y. tukee toiminta-alueellaan EU:n Leader -ohjelmärahoituksella maaseudun toimijoiden pieniä kehittämishankkeita. Panos kylien kehittämisen aktivoinnissa on merkittävä.

ProAgria:

ProAgria Pohjois-Savo kehittää maatalojen ja muiden maaseutuyritysten liiketoimintaa tarjoamalla yksilöllisiä palveluja yritysten kilpailukykyyn kehittämiseen ja johtamiseen.

Maito-Savo:

Maito-Savon tehtävänä on vahvistaa maitoalan osaamista, tiedottaa, markkinoida ja toimia edunvalvojana

MTK Pohjois-Savo:

MTK:n perustehtävänä on turvata jäsenistön ja maaseudun väestön edut.

Valtion piirihallintoviranomaiset:

Pohjois-Savon TE -keskus neuvoo ja tukee taloudellisesti yrityksiä. Pohjois-Savon ympäristökeskuksen tehtäviin kuuluu ympäristönsuojelu, alueidenkäyttö, luonnonsuojelu, kulttuuriympäristön hoito, vesivarojen käyttö ja hoito sekä ympäristötietoisuuden edistäminen. Metsäkeskuksen tehtäviin kuuluu metsäsuunnittelu, kunnostusohjelma, metsäteiden rakentaminen, koulutus ja neuvonta, metsälakien valvonta ja rahoitustukien myöntäminen.

Tiehallinto:

Maaseudun tieasioissa kylät toimivat suoraan Tiehallinnon kanssa ja toisaalta esittävät kunnalle hankkeita Tielaitoksessa hankkeita eteenpäin viettäväksi.

Tietoliikenneyhtiöt:

Maaseudun pääasialliset operaattorit ovat Sonera ja KPY. Laajakaistaverkko on maaseudun ajankohtaisin tietoliikenneasia.

Seurakunta:

Seurakunnilla on maaseudulla kerhotoimintaa. Seurakuntien rooli myös henkisen huollon ja yhteisöllisyyden kannalta on merkittävä.

Yhdistykset:

Kyläyhdistykset ja eräillä kylillä niiden sijasta nuorisoseurat ajavat kylän yhteisiä tärkeitä asioita, laativat kyläsuunnitelmia ja kehittämishankkeita, organisoivat ja ylläpitävät erilaisia harrastustoimintoja, järjestävät kylätapahtumia ja juhlia, pitävät yhteyttä eri organisaatioihin jne. Kyläyhdistykset ovat avainasemassa kylien kehittämisen ja yhteisöllisyyden kannalta. Pohjois-Savon kylät r.y. pyrkii edistämään kylätoimintaa eri kunnissa.

Maaseudulla on runsaasti erilaisia yhdistyksiä kuten metsästysseurat, kalastuskunnat ym. yleishyödylliset yhdistykset. Myös kylien yleisen yhteisöllisyyden kannalta niiden merkitys on keskeinen

6. SEURANTA

Maaseutuohjelman toteutumista seurataan vuosittain kunnan ja kylien edustajien välisissä neuvotteluissa. Ohjelman toteutusta arvioidaan niin määrällisillä kuin laadullisillakin arviointikriteereillä.

Maaseutuohjelma päivitetään valtuustokausittain

Tiivistelmä Siilinjärven maaseutuohjelmasta

1. Väestö

Siilinjärven haja-asutusalueen asukasluku vuonna 2007 oli 5 802 asukasta. Suurimmat tilastolliset pääkylät ovat Pöljä ja Kasurila-Jälä-Räimä. Siilinjärven maaseutualueille on tyypillistä, että kylillä asuu paljon väkeä ja osalla työpaikat ovat taajamissa, mutta asuminen tapahtuu maaseutualueella. Väestön ikärakenne on nuorta ja lapsiperheitä on paljon.

Varsinaisten maaseutualueidenkin uskotaan enimmäkseen pystyvän pitämään nykyisen väestönsä tavoitteena olevan vilkkaan uudisrakentamisen ja vanhojen asuntojen väestöä uusivan asuntokaupan ansiosta. Kyläsuunnitelmat on huomioitu ennusteissa. Rakentamisen ennakoidaan jatkuvan vahvana.

Ennusteessa päivähoitoikäisten ja kouluikäisten määrän romahdusta ei tapahdu millään koulunkäyntialueella, joillakin väki vähenee hieman. Eläkeikäisten määrä kasvaa kaikkialla tuntuvasti.

2. Työpaikat ja toimeentulotekijät

Siilinjärven maaseutualueella on 1 480 työpaikkaa. Erityisen suuria työllistäjiä ovat teollisuus Kuuslahdessa Yaran kaivoksen ja lannoitetehtaan ansiosta sekä palvelut Rissalassa lentokentän ja Karjalan lennoston ansiosta. Maa- ja metsätalouden osuus työpaikoista on 10,2 %.

Toimeentulomahdollisuudet maataloilla, yrityksillä ja niiden tarjoamilla työpaikoilla mitattuna ovat Siilinjärven maaseutualueella monipuoliset. Toimivia maatiloja on 200 kpl sekä lisäksi muita yrityksiä 247 kpl. Kunnan taajamien sekä Kuopion läheisyys on mahdollistanut paitsi runsaan yritystoiminnan myös varsin runsaan työssäkäynnin Siilinjärven maaseudulta käsin.

Tulevaisuuden haasteita maataloudessa ovat mm. työvoiman riittävyys, kannattavuus, kilpailukyky ja työssä jaksaminen. Siilinjärven maaseutualueella toimitaan läheisesti maaseutu-kaupunki vuorovaikutuksessa.

3. Asuminen

Siilinjärven maaseutualueella on 2 023 asuntoa ja 794 kesämökkiä. Asuntokunnista valtaosa on maallemuuttajia, joiden työpaikka on maatalouden ulkopuolella taajamissa tai Kuopiossa. Monet Siilinjärven kylät ja taajamien lievealueet ovat erittäin suosittuja asuinalueita. Asuntokanta on valtaosin nuorta ja siitä johtuen hyvin varustettua ja vakinaisesti asuttua.

Haja-asutusalueet sisältävillä koulunkäyntialueilla on viime vuosina valmistunut keskimäärin 35 asuntoa / v, mikä on 30-50% koko kunnan omakotitalotuotannosta. Lähivuosina haja-asutusalueen tuotanto pysyy lähes viime vuosien tasolla.

4. Palvelut

Julkiset palvelut ovat Siilinjärven maaseutualueella monelta osin varsin hyvät. Kunnan keskeisen palvelun eli kyläkoulujen osalta tilanne on viime vuosina heikentynyt. Viimeisimmät lakkautetut koulut ovat Kolmisopen, Kumpusen ja Jännevirran koulut.

Päiväkoti toimii Pöjlällä, Hamulassa, Kasurilassa, Kehvolla ja Jännevirralla. Kylien vapaa-aikaan liittyvät julkiset ja yksityiset palvelut ovat hyvät.

Maaseudun tekniset palvelut ovat hyvät. Tieolot ja liikennepalvelut ovat useimmilla kylillä hyvät, joskin tarvetta parannuksiinkin on mm. valaistuksen ja kevyen liikenteen väylien osalta. Kunnan ja vesiosuuskuntien toimesta vesiverkko on kaikilla kylillä ja viemäriverkkokin on jo monella kylällä. Myös laajakaista toimii kohtuullisesti lähes kaikilla kylillä.

Päivittäistavarakauppa toimii enää Pöljällä ja Jännevirralla. Yksityisiä palveluja on varsin runsaasti eri kylillä, erityisesti maa- ja talonrakentamiseen, käden taitoihin ja vapaa-aikaan liittyviä palveluja.

5. Kylätoiminta ja toimintaryhmätyö

1970- ja 1980 -lukujen melko aktiivisen kylätoimintakauden jälkeen kylätoiminta on hiipunut viime vuosiin saakka Siilinjärvellä laimeaksi. Kunnan lähteminen 2000 -luvun alkuvuosina mukaan toimintaryhmätyöhön nosti kylätoiminnan uudelle tasolle. Tällä hetkellä kunnassa on 8 toimivaa kyläyhdistystä tai -toimikuntaa ja 2 nuorisoseuraa. Uusia kyläsuunnitelmia on 7 kpl.

Siilinjärvi kuuluu Koillis-Savon kehittämissuhteeseen Kalakukko r.y:een, joka on vuosina 2000-2008 myöntänyt avustusta 18 eri siilinjärveläiseen Leader -maaseutuhankkeeseen yhteensä 0,4 milj. €

6. Maaseudun toimintaympäristön ja aseman muutos

Maaseudun merkitys paitsi perinteisen maatalouden niin myös maaseudun virkistysmahdollisuuksien, matkailun, luonnonsuojelun sekä asumisen kannalta on kasvamassa. Uusia mahdollisuuksia maaseudulle luovia aloja ovat erityisesti maaseutu- ja luontomatkailu, hyvinvointi- ja hoivapalvelut, etätyö sekä bioenergian tuotanto.

Nykyisin kaupunkien ja maaseudun vuorovaikutuksen kehittäminen nähdään tärkeänä. Maaseutu ja kaupungit eivät enää elä toisistaan irrallista elämäänsä, vaan tarvitsevat toisiaan ja molempia on kehitettävä tavoitteena alueen yhteisen kilpailukykyyn lisääminen.

Viime vuosina varsinkin lapsiperheiden muutto kaupungeista läheiselle maaseutualueelle on ollut varsin runsasta. Maaseutuasumisessa on monia kilpailuvaltteja taajamiin verrattuna. Näitä ovat mm. luonnon läheisyys ja siihen liittyvät hyötyaktiviteetit, tilaa erilaiselle tekemiselle ja kylien yhteisöllisyys.

Maaseudun kylät eivät ole omavaraisia, vaan taajamissa käydään työssä ja haetaan sieltä palveluja ja harrastusmahdollisuuksia. Kunnossa olevat tie- ja kulkuyhteydet samoin kuin toimivat tietoliikenneyhteydet ja laajakaista ovat maaseudulle elinehto. Huomiota on kiinnitettävä maankäytön suunnitteluun, palvelujen organisointiin, liikkumisen joustavuuteen, työpaikkojen luomiseen.

7. Maaseudun asema Siilinjärvellä

Asuminen

Siilinjärven maaseutu lukeutuu kaupungin läheiseen maaseutuun, jonne lapsiperheitä on muuttanut sekä taajamista että Kuopiosta ja työssä käydään taajamissa. Useimmat kunnan kylät ovat vetovoimaisia ja kysytyjä. Maankäytön suunnittelun nykytilanne ja tonttitarjonnan vähäisyys ovat rajoittaneet maaseudulle rakentamista.

Siilinjärvellä maaseutu on merkittävä lisä kunnan asumisvaihtoehtoihin, mikä taas palvelee kunnan kokonaisuutta. Maaseudulle on mahdollista saada työssäkäyviä lapsiperheitä. Tämä tuo kuntaan veronmaksajia, pitää kylät elävinä ja mahdollistaa osan kunnan kasvutavoitteista.

Elinkeinot

Siilinjärven maaseudulla on vahvan perusmaatalouden lisäksi paljon yrityksiä ja todellista yrittäjähenkeä. Taajamien tarjoamia mahdollisuuksia on jo opittu hyödyntämään jossakin määrin. Kuopion ja kunnan taajamien yrityskanta sekä väestöpohja ja ikärakenteen vanheneminen tuovat uusia mahdollisuuksia yrittäjille.

Maataloudessa teknologian kehittyminen ja tuotannon kannattavuuden heikkeneminen luovat paineita yrityskoon kasvattamiseen ja tuotannon pyörittämiseen entistä pienemmällä työvoimalla. Tästä on edelleen seurauksena tarve hankkia lisätuloja jatkojalostuksella tai muulla yritystoiminnalla, parantaa tuotteista saatavaa hintaa erilaisilla keinoilla jne. Metsäsektorilla kehitys suuntautuu entistä enemmän uusiin tuotteisiin ja energiatuotantoon.

8. Maaseudun visio 2015

”Siilinjärven maaseutu on asumis- ja toimeentulomahdollisuutensa hyödyntävä elinvoimainen osa kehittyvää Siilinjärveä ja Kuopion seutua”

Vision sisällön määrittely:

Siilinjärven maaseutu on kaupungin läheisen maaseudun luokkaan kuuluva alue, joka asuinkohteena on vetovoimainen. Kylät hyödyntävät ja kehittävät vetovoimaa edelleen.

Elinkeinojen osalta Siilinjärven maaseudulla on vankka perusmaatalous ja paljon muuta yritystoimintaa, jonka markkinat ovat suurelta osin taajamissa. Perusmaatalouden ja jatkojalostuksen kehittämistyötä jatketaan, ja muussa yritystoiminnassa hyödynnetään sekä Kuopion että Tahkon alueen läheisyyttä.

Siilinjärven maaseutu on kehitettäväksi hyväksyty kiinteä osa muuta kuntaa ja seutua. Myös kylätoiminta ja vuorovaikutussuhteet kuuluvat kehitettäviin asioihin.

Maaseudun kehittämistoimenpiteet on vastuutettu ja aikataulutettu.

9. Strategiset suunnat:

9.1. Rakentamisen ja asumisen edellytysten turvaaminen

Strategiset päämäärät:

Siilinjärven maaseutu säilyttää kunnan taajamiin ja naapurikuntien maaseutualueisiin nähden asemansa suosittuna asumisen kohteena, rakentaminen jatkuu vilkkaana eli n. 30 as / v

Vuonna 2009 aloitettava yleiskaavatyö ohjaa myös maaseudun rakentamista. Maankäytön suunnittelu mahdollistaa asuntorakentamisen kaava-alueiden ulkopuolella entistä paremmin suunniteltuna, rakentaminen tukee kylärakennetta. Maaseuturakentaminen on osa kunnan kasvupolitiikkaa. Uudisrakentaminen vahvistaa väestön ikärakennetta ja mm. kyläkoulujen pysymistä.

Vuonna 2015 kaikilla kylillä on vesi ja viemäri ja organisoitu jätehuolto. Laajakaistayhteydet, tiestön kunto ja kevyen liikenteen väylät ym. asumisen tekniset edellytykset ovat tarvetta vastaavalla tasolla. Joukkoliikenne ja PALI toimivat tarvetta vastaavalla tavalla.

9.2. Elinkeino toiminnan kehittäminen

Strategiset päämäärät:

Elinkeinojen kehittäminen tukee maaseudulla asumisen edellytyksiä

Elinkeinojen kehittämistyö maaseudulla on vahvaa ja jatkuvaa. Kehittäminen perustuu tutkimukseen ja teknologian uusiin mahdollisuuksiin

Kuopion ja taajamien läheisyys (väestön, matkailijoiden ja yritysten tarpeet, liikenteellinen sijainti) opitaan hyödyntämään perustettavina uusina yrityksinä.

9.3. Kylätoiminnan tehostaminen

Strategiset päämäärät:

Kaikilla kylillä on toimiva kyläyhdistys ja kyläsuunnitelma, kehittämistyö on aktiivista ja taloudellisesti mahdollista

Kylillä on aktiivista kylätoimintaa sekä kylätalo tai muita yhteisiä kokoontumistiloja

Kyliä ja kunnan välillä on organisoidut, toimivat vuorovaikutuskäytännöt, kunnassa on nimetty yhdyshenkilö kyläasioille

Kunnassa on toimiva kyläyhdistysten verkosto ja sillä sovittuja tehtäviä

Kunta on aktiivisesti mukana Kalakukko r.y:n toimintaryhmätyössä ja Pohjois-Savon kylät r.y:n kylätoimintatyössä

Tietoteknologia ja internet ovat kylillä tehokkaassa käytössä

9.4. Palvelujen turvaaminen

Strategiset päämäärät:

Nykyiset kyläkoulut ovat toiminnassa v.2015

Palveluja pyritään turvaamaan uusilla tavoilla

10. MAASEUDUN KEHITTÄMISEN PERIAATTEET

10.1. Maaseudun asumisen edistämisen periaatteet

Maaseudun vetovoiman hyödyntäminen asuinpaikkana

Maankäyttöisten esteiden poistaminen

Maaseuturakentamisen teknisten ongelmien poistaminen

Hyödynnetään trendi lapsiperheiden muutosta kaupungeista ympäryskuntiin ja erityisesti maaseudulle

Eläkeläisten ja kesäasukkaiden vastaanoton edistäminen

Asumisen teknologian parantaminen ja kustannusten pienentäminen

10.2. Maaseudun elinkeinojen edistämisen periaatteet

Hyödynnetään mautilojen, koneellistuminen ja tuottavuuden kasvu

Hyödynnetään valtakunnallinen painopisteen siirtyminen energiantuotannossa bioenergiaan

Hyödynnetään Siilinjärvi - Kuopio -seudun väestön vanhenemisen tuoma palvelujen tarve

Luodaan edellytyksiä etätyölle

Hyödynnetään Kuopion ja taajamien läheisyys sekä valtateiden potentiaaliset asiakkaat, maaseudun ja kaupungin vuorovaikutus, 100 000:n asukkaan väestöpohja

Hyödynnetään maaseutu- ja luontomatkailun sekä yrityspalvelujen kysynnän kasvu, matkailun kansainvälistyminen (mm. Venäjä), Tahkon matkailu

Panostetaan tutkimus- ja kehittämistoimintaan

Hyödynnetään harrastuksiin ja vapaa-aikaan liittyvien palvelujen kasvu

Hyödynnetään kaupunkien ja julkisten palvelujen kasvavan työvoimapulan tarjoamat mahdollisuudet myös maaseudun työvoimalle ja osaamiselle

10.3. Maaseudun palvelutuotannon edistämisen periaatteet

Palvelujen tuottaminen uusilla tavoilla

Koulupalvelujen turvaaminen

Kunnallistekniikan ja liikenneolojen palveluista huolehtiminen

Yhteistoimintaa vapaa-aikapalveluissa

Kotona asumisen edistäminen

10.4. Kylien ja kunnan välisen vuorovaikutuksen edistämisen periaatteet

Kylätoiminnan tehostaminen

Kylien ja kunnan vuoropuhelun käynnistäminen

Kylien kehittämisen tehostaminen

Kylien yhteishengen ja yhteisöllisyyden kehittäminen

YHTEENVETO MAASEUTUALUEEN KEHITTÄMISEN PERIAATTEISTA V.2009-2013

TOIMENPIDE	VASTUUTAHOT	TOTEUTUS JA AJOITUS
Maaseudun asumisen edistämisen periaatteet		
Maaseudun vetovoiman hyödyntäminen asuinpaikkana	Kyläyhdistykset Kunta	Osa jokapäiväistä työtä
Maankäytöllisten esteiden poistaminen, asuntorakentamisen periaatteet, maanmyyntihalukkuuden kartoittaminen	Kaavoitusosasto Kyläyhdistykset	Laadittavan yleiskaavan yhteydessä, ohjelman aloitus 2009 Hyödynnetään Rake -hanke, hanke päättyy 2009
Maaseuturakentamisen teknisten ongelmien poistaminen	Kunta Vesiosuuskunnat Tiehallinto	Em. tahojen suunnitelmien pohjalta, huomioidaan vuosibudjeteissa
Hyödynnetään trendi lapsiperheiden muutosta kaupungeista ympärys-kuntiin ja erityisesti maaseudulle	Kunta, kaavoitusosasto	Maankäytön suunnittelu, markkinointi
Eläkeläisten ja kesäasukkaiden vastaanoton edistäminen	Kunta, kaavoitusosasto Kyläyhdistykset	Kartoitus, markkinointi
Asumisen teknologian parantaminen ja kustannusten pienentäminen	Tekniset palvelut Energiayhtiöt Tietoliikenneyhtiöt	Selvitykset, suunnittelu
Maaseudun elinkeinojen edistämisen periaatteet		
Hyödynnetään maatilojen koneellistumisen ja tuottavuuden kasvu	Kehittämisyhtiöt Maaseutuhallinto	Kehittämishankkeet
Hyödynnetään valtakunnallinen painopisteen siirtyminen energiatuotannossa bioenergiaan	Energiayhtiöt Maaseutuhallinto	Kehittämishankkeet
Hyödynnetään Siilinjärvi – Kuopio -seudun väestön vanhenemisen tuoma palvelujen tarve	Kehittämisyhtiöt Maaseutuhallinto Yliopisto	Kehittämishankkeet, selvitykset, markkinointi, koulutus
Luodaan edellytyksiä etätyölle	Kehittämisyhtiöt Maaseutuhallinto	Kehittämishankkeet, selvitykset, markkinointi, koulutus
Hyödynnetään Kuopion ja taajamien läheisyys ja valtateiden potentiaaliset asiakkaat, maaseudun ja kaupungin vuorovaikutus, 100 000:n asukkaan väestöpohja	Kehittämisyhtiöt Maaseutuhallinto	Kehittämishankkeet, selvitykset, markkinointi, koulutus
Hyödynnetään maaseutu- ja luontomatkailun sekä yrityspalvelujen kysynnän kasvu, matkailun kansainvälistyminen sekä Tahkon matkailu	Kehittämisyhtiöt Maaseutuhallinto	Kehittämishankkeet, selvitykset, markkinointi, koulutus
Panostetaan tutkimus- ja kehittämistoimintaan	Kehittämisyhtiöt Yliopisto Halola	Tutkimukset, selvitykset
Hyödynnetään harrastuksiin ja vapaa-aikaan liittyvien palvelujen kas-	Kehittämisyhtiöt Maaseutuhallinto	Kehittämishankkeet, selvitykset, markkinointi, koulutus

vu		
Hyödynnetään kaupunkien ja julkisten palvelujen kasvavan työvoimapolun tarjoamat mahdollisuudet myös maaseudun työvoimalle ja osaamiselle	Kehittämisyhtiöt Maaseutuhallinto	Kehittämishankkeet, selvitykset, markkinointi, koulutus
Maaseudun palvelutuotannon edistämisen periaatteet		
Palvelujen tuottaminen uusilla tavoilla	Kunta, maaseutuhallinto Kehittämisyhtiöt	Kehittämishankkeet, selvitykset, markkinointi, koulutus
Koulupalvelujen turvaaminen	Kunta	Kehittämissuunnittelu, palvelujen suunnittelu
Kunnallistekniikan ja liikenneolojen palveluista huolehtiminen	Tekniset palvelut Vesiosuuskunnat Liikennöitsijät	Palvelutuotanto
Yhteistoiminta vapaa-aikapalveluissa	Vapaa-aikapalvelut	Yhteistyö palveluissa
Kylien ja kunnan välisen vuorovaikutuksen edistämisen periaatteet		
Kylätoiminnan tehostaminen	Kyläyhdistykset Kalakukko r.y.	Aktivointi, organisointi
Kylien ja kunnan vuoropuhelun käynnistäminen	Kunta Kyläyhdistykset	Vuorovaikutuksen organisointi, aloitus 2009
Kylien kehittämisen tehostaminen	Kalakukko r.y. Kyläyhdistykset	Kehittämisen organisointi, resurssien suuntaaminen
Kylien yhteishengen ja yhteisöllisyyden kehittäminen	Kyläyhdistykset Kunta	Kehittäminen, organisointi, aktivointi

Yritykset kylittäin

Kylä

Hamula
Hamula
Hamula
Hamula
Hamula
Hamula
Hamula
Hamula
Hamula
Hamula
Hamula
Hamula
Hamula
Hamula
Hamula
Hamula
Hamula
Hamula
Hamula
Hamula

Toimipaikan nimi

Päivin Kukka-Aika
Halonen Pekka
Juuresmestarit Ky
Kutomo Leena Hietainen
Parkkilan Puu Ky
Ormetso T:mi
RAN-Kaivu Oy
Tmi Timo Komu
Tmi AM-Asennus
Tmi Ari Pekkarinen
Sirpa Tirkkonen
Lemmikkieläinkennel Mein-Heim Ky
Riutan vuokraus Pertti Snellman
T:mi Vanha Satanen
Sinikka Rätty
Mattilan Hevostila

Tuotteet, palvelut

vihannesten, viher- ja koristekasvien viljely, taimipalvelu, viheralueiden ylläpito
soran- ja hiekanotto, tieliikenteen tavarakuljetus
kasvisten jatkojalostus ja myynti
mattojen valmistus
rakennuspuutavaran sahaus, höyläys ja myynti
sorvaamopalvelut
tienalitukset, kompostimullan valmistus ja myynti
parkettien asennus ja myynti, puu- ja parkettilattioiden hionnat ja lakkaukset
Securitas Direct Aroundio -kodinturvapalvelut
moottoriajoneuvojen huolto ja korjaus
kirjojen, tstokoneiden, mausteiden myyntiedustus
koirien kasvatus- ja koulutuspalvelut, hoitola- ja trimmauspalvelut
vuokrauspalvelut, pakettiauto+peräkärry+eläinkuljetusvaunu
siivous, pitopalvelu, puhdistusaineet, matkapuh.sopimukset, ravintolisät
koirien pesu-, föönaus- ja trimmauspalvelu, kynsien leikkaus, synnytyssapu
rats.tunnit, vaell.ratsastus, vamm.ratsastus, hevosten täysihoito, ratsujen ja ravihevosten valm. ja hoito, kengit

Kylä

Heinämäki
Heinämäki
Heinämäki
Heinämäki

Toimipaikan nimi

Urakointi J. Räsänen
Valomainospaja
Kaivinkoneurakoitsija Matti Turunen
Urakka-Savo

kone- ja traktoriurakointi, maatalousurakointi, sirkkelisahaus
valomainosten valmistus, asennus ja huolto, pienkonehuolto
metsätraktori- ja kaivinkoneurakointi
rakennusurakointi, omakoti- ja pientalot

Kylä

Jännevirta-Rissala
Jännevirta-Rissala
Jännevirta-Rissala
Jännevirta-Rissala
Jännevirta-Rissala
Jännevirta-Rissala
Jännevirta-Rissala
Jännevirta-Rissala
Jännevirta-Rissala
Jännevirta-Rissala

Toimipaikan nimi

Kotileipomo Burtsow Ky
M-Hirsi Ky
Nefiti Oy
PJH-Vaappu
Parha Oy
Sähköurakointiliike Tapsan Sähkö Ky
Antikainen Martti
Edustusliike Finn-Amel Eero Lyytinen
Ky
Haspar Oy

konditoriatuotteet
rakennukset ja kalusteet pyöröhirrestä
veneet ja veneiden sisustaminen, veneilytarvikkeet
Kalastusvälineiden valmistus ja myynti
talonrakentaminen, kaivinkone- ja pyöräkonepalvelut, rakennusten pohjatyöt, maansiirtotyöt ja lavettikuljetus
sähköteknisten tuotteiden myynti, asennus ja huolto
autojen vähittäiskauppa
Vara- ja huolto-osat, työkoneet ja ajoneuvot, teollisuuskemikaalit ja -tarvikkeet ja voiteluaineet
raaka-aineiden valmistus, kauppa, vienti ja tuonti, työkaluaineiden ja työasujen tukkumyynti

Jännevirta-Rissala
 Jännevirta-Rissala
 Jännevirta-Rissala
 Jännevirta-Rissala
 Jännevirta-Rissala
 Jännevirta-Rissala
 Jännevirta-Rissala
 Jännevirta-Rissala
 Jännevirta-Rissala
 Jännevirta-Rissala
 Jännevirta-Rissala
 Jännevirta-Rissala
 Jännevirta-Rissala
 Jännevirta-Rissala
 Jännevirta-Rissala
 Jännevirta-Rissala

Fixpart Oy
 Jännevinnan Kauppasilta Oy
 Jataku Oy
 Herba Ahonen
 Lentoravintola Suihkari
 Taksi Marko Nokela
 Taksi Ruuskanen Petri
 Jari Raatikainen Oy
 Finnair Oyj
 Siltapojat T:mi
 Ilmailulaitos Finavia, Kuopion Lento-
 asema
 Tilasto-Turunen Ky
 Koulutettu hieroja M. Tusa
 Punahilkkan kotiapu Hilikka Hakala
 Jännevinnan Ratsastustalli

ompelevan teollisuuden koneiden huolto ja myynti
 elintarvikkeet, kahvilaravintola
 atk-laitteiden myynti, asennus, huolto, konsultointi, ohjelmistojen valmistus, rakennusautomaatioprojektien tot
 ravinto- ja kosmetiikkatuotteiden myynti, rakennusurakointi
 ravintolapalvelut
 taksiliikenne
 taksiliikenne
 tavarakuljetukset
 ilmailuliikenteen palvelut, sis. RTG Ground Handling Oy:n palvelut
 vesiliikennettä palveleva toiminta, sillanavauspalvelu

 ilmailuliikennettä palveleva toiminta
 atk-palvelut
 hierontapalvelut
 kotipalvelut
 ratsastustoiminta, koulutus

Kylä

Kasurila-Jälä
 Kasurila-Jälä
 Kasurila-Jälä
 Kasurila-Jälä
 Kasurila-Jälä
 Kasurila-Jälä
 Kasurila-Jälä
 Kasurila-Jälä
 Kasurila-Jälä
 Kasurila-Jälä
 Kasurila-Jälä
 Kasurila-Jälä
 Kasurila-Jälä
 Kasurila-Jälä
 Kasurila-Jälä
 Kasurila-Jälä
 Kasurila-Jälä
 Kasurila-Jälä
 Kasurila-Jälä
 Kasurila-Jälä

Toimipaikan nimi

Vehviläinen Pekka
 Tarinan Puutarha
 Säyneenjoen taimitarha Oy
 Agronomitoimisto Prokantri
 Siilin Monipalvelut Oy
 LM-Brodeeraus
 Kaitech
 Puusepäntiike Veijo Räsänen
 Puusepäntiike M. Rönkä Ky
 Pylkkänen Jouni Petteri
 Tuomo Seppälä
 SMT Rakennus Oy
 EPJ Rakennus Ay
 Kuopion OK-talot Avoin yhtiö
 Ollikainen Teuvo Tmi
 Sähköurakointi T. Kasurinen
 Siilin Sähköpalvelu Oy
 Janin Sähkö / Tmi Jani Penttinen
 Watti-Sähkö
 Siilinjärven Putkiasennus

maatalouden (sipulin) jatkojalostus ja viljely
 kauppuutarha, ruukku- ja leikkokukat
 taimet, puutarhakasvit, kasvatus, myynti, tarvikkeet, tarvikkeet, betoni- ja kivityöt
 maatalouden neuvonta- ja konsultointipalvelut, koulutus
 rakentaminen, rakennuspalvelut
 brodeerauspalvelut, t-paidat, colleget, lippikset, laukut ym. mainostekstiilit
 teollisuuden huolto-, korjaus- ja asennuspalvelu
 keittiökalusteet, kalustesuunnittelut
 ulko-ovien, pirttikalustojen, puukehysovien ja portaiden valmistus
 kaivuriurakointi, linjarakennus, kaapelointityöt
 traktoriurakointi: lumityöt, puunajo, maansiirto- ym. kuljetukset, kauhatyöt
 Rakentaminen, rakennuttaminen, ml. maa- ja kalliorakennus
 talonrakennustyöt
 rakennus ja saneeraustyöt, pihojen ja rakennusten kunnossapito ja siivous
 uunit, laatoitukset, pesuhuoneramontit, uudisrakentaminen, puusepäntyöt
 sähköurakointi ja asennus
 sähköurakointi,, asennukset ja suunnitelmat pientaloihin
 Sähkösuunnittelu ja sähköasennukset
 sähköasennukset, -suunnittelu, -urakointi ja sähkötarvikkeet
 lvi-asennukset, korjaukset, huolto, tarvikkeet, päivystys 24h

Kasurila-Jälä	Savon Korro Oy	tehdasrak.korroosionesto, hiekkapuh. maalaus
Kasurila-Jälä	Siilin Vaihtoauto Oy	käytettyjen autojen kauppa
Kasurila-Jälä	Kasurilan Caravankeskus Oy	matkailuautojen myynti ja vuokraus, ravintolapalvelut
Kasurila-Jälä	Tmi Visa Aallosvirta Autokorjaamo	autojen huolto ja korjauspalvelut, autojen osto ja myynti, trailerin vuokraus, autojen maalaus, autojen kuljetukset
Kasurila-Jälä	Automaalaamo	
Kasurila-Jälä	Shell-Siilinjärvi Oy Shell Ab / Restel	
Kasurila-Jälä	liikenneasemat Oy	polttoaineet, autotarv., päiv.tavarat, ravintola
Kasurila-Jälä	EkoAntenni Oy	Ukko-uuni-ilmakeskuslämmitys, antenniurakointi
Kasurila-Jälä	Siilin Sa-Mi-Ri	kosmetiikan, luontaistuotteiden ja kodin pientavaroiden maahantuonti ja myynti, konsultointi myynti- ja mark
Kasurila-Jälä	Edustusliike Kari Utriainen	istuinsuojat, ulkoilukankaat
Kasurila-Jälä	Ryynänen Viljo	yleisagentuuritoiminta
Kasurila-Jälä	Tmi Kari Kervinen	tekstiilien ja jalkineiden kulkukauppa
Kasurila-Jälä	TarinaGolf-Klubi	ravintolapalvelut
Kasurila-Jälä	Hesburger	
Kasurila-Jälä	Väätäinen Seppo	taksipalvelut/keskustan taksi
Kasurila-Jälä	Hakkarainen Seppo	taksipalvelut/keskustan taksi
Kasurila-Jälä	J-P Hytönen	tieliikenteen tavarakuljetus, EKL-liikenteen ohjaus ja kuljetus
Kasurila-Jälä	Siilin Ru-Le Oy	kuljetus, maansiirto ja ulkomaankauppa
Kasurila-Jälä	Kuljetusliike T. Rautiainen Oy	rahtiliikenne
Kasurila-Jälä	Kuljetus V. & A. Lappi	tieliikenteen tavarakuljetus
Kasurila-Jälä	Kinahmi-Trans Oy	maantiekuljetukset
Kasurila-Jälä	Jaarsma Ky	asuntojen hankinta, myynti ja vuokraus, kilpa-autojen tuonti ja myynti
Kasurila-Jälä	HUJUMENTTI	kiinteistöhuoltopalvelut, vuokraustoiinta, ohljema- ja tapahtumajärjestelyt, rakennus- ja korjaustyöt, polttopuut
Kasurila-Jälä	Siilin Caravan Oy	matka-autot, vaunut, varaosat, tarvikkeet, leirintä, vuokraus, myynti, huolto
Kasurila-Jälä	Toiminimi Mauno Rätty	tietotekn.palvelut, konsultointi, puunhankinta
Kasurila-Jälä	VejeX	ohjelmistojen suunnittelu, valmistus ja konsultointi
Kasurila-Jälä	Jannen ATK-Huolto	tietokoneiden huolto ja korjaus ja myynti, oheislaitteiden ja komponenttien myynti
Kasurila-Jälä	Tili- ja toimistopalvelu Pirjo Pikkarainen	tilitoimistopalvelut
Kasurila-Jälä	Widenet Oy	henkilöstön ja yritysten koulutus ja valmennus, tuloskehityksen ohjaus, Sony center; elektroniikan myynti
Kasurila-Jälä	Kasuplan	tietokoneet ja oheislaitteet, it -palvelut, myynti, huolto ja ylläpitopalvelut
Kasurila-Jälä	Avekmedia	www-sivujen valmistus, multimedialpalvelut, valokuvaukseen ja videotuotantoon liittyvät palvelut
Kasurila-Jälä	Ja-Na Kiinteistö- ja siivouspalvelut	kiinteistö- ja siivouspalvelut, metalli- ja puutyöt
Kasurila-Jälä	avoin yhtiö	psykiatri-, nuorisopsykiatri, psykoterapia- ja työnohjauspalvelut
Kasurila-Jälä	Marjatta Nuutinen, yksit. v.otto	hiihtokeskustoiminta ja siihen liitt. palvelut
Kasurila-Jälä	Kasurilan laskettelukeskus	36-ratainen golfkenttä, golfstarvikemyymälä, ravintola a-oik.
Kasurila-Jälä	Tarina Golf	moottoriurheilu, koneiden yms tuonti ja vienti
Kasurila-Jälä	J-P Vehviläinen Racing Oy	
Kasurila-Jälä	Poikela Racing	

Koivusaari	CT Laastit Oy	kuivabetonituotteet, julkisivujen pinnoitteet
Koivusaari	Traktoriurakointi Matti Hartikainen	maansiirto-, nosto-, lumityöt traktorilla, urakointi vr:lle
Koivusaari	Rakennustoimisto Markku Muona Ky	rakennusurak., saneeraus, rak. suunn., rak. edustus
Koivusaari	JT-Sähkö Avoin yhtiö	sähköurakointi, remontointi, maanrakennus, kalusteasennukset, tietojärjestelmät
Koivusaari	J.P. Pitkänen	Koneiden ja laitteiden asennus ja korjaus. Koneurakointi. Viherrakentaminen.
Koivusaari	Petri Ruotsalainen	taksipalvelut, paritaksi
Koivusaari	Rauno Leskinen	ravivalmennus
Kylä	Toimipaikan nimi	
Kolmisoppi	Puuvalmiste Hannu Lappalainen	ovet, ikkunat
Kolmisoppi	Siilin Seppä Tuomo Halonen	taidetaonnat, käyttöesineet, viitakkeet, työkalut, lukot, portit, saranat, rautaesineiden entisöinti, takkavälineet
Kolmisoppi	Motti-uistin Tmi Seppo Koistinen	uistimet, pilkit, lahjatavarat, tuuliviirit
Kolmisoppi	Lasi- ja käsityöstudio Tiitus	Tiffany- ja lasinsulatustöiden myynti ja valmistus.
Kolmisoppi	SK-asennus- ja saneerauspalvelut Ky	ikkuna-, kaluste-, ym. asennukset, remonti- ja rakennustyöt
Kolmisoppi	A V Autohuolto	autojen korjaus ja huolto, varaosa- ja automyynti
Kolmisoppi	Matikaisen kuljetus ky	tavarakuljetus, maansiirto
Kolmisoppi	Kuljetusliike Arto Hyvönen Ky	tieliikenteen tavarakuljetukset
Kolmisoppi	Kuljetus Arto Vainikainen	tavarankuljetus
Kolmisoppi	Siilinjärven Kotiavustajapalvelu Tmi	
Kolmisoppi	Mari Koistinen	kotityöpalvelut; asiointi-, saattaja-, siivous-, ruuanlaitto-, virkistys- ja hygieniapalvelut, kevyet ulkotyöt
Kylä	Toimipaikan nimi	
Kumpunen	Siriina Kudontastudio	tiatar sisustustekstiilit; peitteet, tyynyt, taulut, matot, pöytätekstiilit
Kumpunen	Räimän Saha Oy	sirkkelisahaus, sahatavaran kuivaus ja höyläys
Kumpunen	Rautiainen Tapio	puutavaran sahaus ja höyläys, metsätalous
Kumpunen	Puutavaraliike Veljekset Rautiainen	puutavaran osto, jalostus ja myynti
Kumpunen	Metallirakenne M. Miettinen	metallialan hitsaus, -korjaus, -asennus+koneistustyö
Kumpunen	Vekor T:mi	huonekalujen verhoukseen
Kumpunen	Maansiirtoliike H Niemelä	maanrak.töiden urakointi, tehdaspalvelut kemiralle
Kumpunen	Muurari Raatikainen Väinö	muurauspalvelut
Kumpunen	Siilin Kotifix T:mi	remontit, laatoitukset, uudisrakentaminen
Kumpunen	Tmi Juha Tervo	Rakennuspuusepänasennukset
Kumpunen	Pursiaisen Auto Ky	kolarikorjaamo, maalaamo
Kumpunen	Poikela Markus Ky	saneeraus-, korjaus- ja uudisrakentaminen
Kumpunen	Lukkosii	lukitus- ja turva-alan palvelut ja tuotteet
Kumpunen	Herba collection	verkostomarkkinointi, luontaistuotteiden ja kosmetiikan kauppa, lahjatavaroitten, vaatteiden ja tekstiilien valm.
Kumpunen	Pienkonekorjaamo Siilin kone	pienkonekorjaamotoiminta, puuveneiden valmistus ja huolto
Kumpunen	Kuljetus Kankkunen M Oy	eläinkuljetus

Kumpunen
Kumpunen
Kumpunen

Turvasavo Oy
Nuohouspalvelu Kari Rautiainen
Musaday

sähkö-, tietoliikenne-, pelastustoimi- ja turvallisuusalojen palvelut
nuohouspalvelut
musiikkikoulu

Kylä

Kuuslahti

Toimipaikan nimi

Tuomon Metsä ja Puu
Savon Rakennustukku Tmi J. Kolehmainen

metsänhoito+hakkuu

Kuuslahti

S-Met

kalusteiden valmistus

Kuuslahti

Siilinjärven Kuuskone Oy

teollisuuden alihankinta

Kuuslahti

Voutilainen Liisa Marjatta

tilauskonepaja, rauta- ja teräsrakenteet

Kuuslahti

Autokorjaamo J Rissanen

kuivakukkapostikortit, myynti paik. liikk.+kuopios

Kuuslahti

Tmi Concepcion Ruuskanen

autojen korjaus

Kuuslahti

Asikainen Reino Sakari

vaatteiden, jalkineiden, teknokemiallisten tuotteiden, terveydenhoitotuotteiden tuonti ja kauppa

Kuuslahti

Ollikainen Mika

tilausliikenne henkilöautolla/keskustan taksi

Kuuslahti

Kuopion yrityspalvelu Proserv Oy

kuorma-autokuljetukset, traktorityöt

Kuuslahti

AP-Kiinteistömittari Ky

liikkeenjohdon konsultointi, yrittäjä-, tietotekniikka- ja hoiva-alan koulutus

Kuuslahti

Edustusliike Mirja Rannikkoluoto Ky

tarkat rtk-gps mittaukset, maanmittauspalvelut, kiinteistökaupan oheispalvelut, tieyksiköinti, lohkomisten maanmittaus

Kuuslahti

tuote-esittelyt

Kylä

Pöljä

Toimipaikan nimi

Jari Känninen

maatilakonsultointi

Pöljä

Repofin

Metsäkoneiden ja puunkorjuuteknologian neuvontapalvelu.

Pöljä

Kotileipomo Helena

kotileivonnaiset

Pöljä

Juhani Rätty

leipomotuotteet

Pöljä

Muovikukko Oy

muoviesineiden valmistus

Pöljä

T:mi J.T.Savolainen

ulkoalueiden hoito

Pöljä

Siilin Maansiirtopalvelu Ky

koneurakointi ja maansiirto

Pöljä

Maansiirto O. Inola

maansiirtotyöt, soran, murskeen ja sepelin myynti, pyörä- ja kaivinkonetyöt

Pöljä

Konetyö Pentti Rantanen

maansiirtourakointi

Pöljä

Kirill Turunen

traktoriurakointi: linkous, lanaus, hiekoitus

Pöljä

Hirvonen Viljo

muuraustyöt

Pöljä

Siilinjärven Asbestipurku ja Saneeraus Oy

asbestipurku, -kartoitus, -siivous, remontointi, kosteus- ja homevaurioiden purkutyöt, suurtehoimurointi

Pöljä

Lappeteläinen Juha Fredrik

muuraustyöt, hopealoimu oy:n edustus

Pöljä

Sähkötyö Riekkinen

sähköasennus

Pöljä

SähköJusa Avoin yhtiö

sähköurakointi, polttopuiden valmistus

Pöljä

100sähkö

sähköurakointi, ohjauskeskusten valmistus, sähkösuunnittelu

Pöljä

Maken Puutyö

rakennuspuusepänasennukset

Pöljä	Maalisepot Oy	maalausurakointi, remontointi- ja saneerausurakointi, tasoitetyöt
Pöljä	Veskun Autopiha Oy	autojen vähittäiskauppa
Pöljä	Kolarikorjaamo - automaalaamo JAK- auto	kolarikorjaus, automaalaus, käytett. autojen kauppa
Pöljä	Autokorjaamo V. Oksman	autojen korjaus, rengasmyynti ja asennus, autojen osto ja myynti
Pöljä	Siilin Auto ja Kone	käytettyjen autojen ja koneiden purkuosien myynti
Pöljä	Viitostupa Oikea Vitonen Oy	kahvio ja majoitus + polttoainejakelu
Pöljä	Palvelu Tiensuu Avoin Yhtiö	elintarvikekauppa
Pöljä	Koti-Siili Oy	huonekalujen myynti, valmistus, omistaa osakk., kiint
Pöljä	Savon Rakennuskolmio Ky	talo-, keittiökäkaluste- ja ikkunaasennus, urakointi, suunnittelu
Pöljä	Kuopion Puukeidas Oy	puutavarankauppa
Pöljä	Viherkeiju Oy	viherkasvatustarvikkeiden vähittäiskauppa
Pöljä	Pitoemäntä Anneli Hirvonen	pitopalvelu/pitoemäntä
Pöljä	Taskinen Jouko	taksipalvelut
Pöljä	Markkanen Tapio	siirtolavakuljetukset, maansiirrot
Pöljä	Maansiirtourakointi Matti Heikkinen	kuorma-autokuljetukset, rakenusten pohjankaivu, maansiirto, murskeen, hiekan ja soran myynti
Pöljä	Kuljetus Rautiainen P	kuljetuspalvelut, maansiirto
Pöljä	Kuljetus- ja nostopalvelut Paavo Hyvä- rinen Oy	nosturiautoasennukset
Pöljä	Hyvärinen Hannu	kuljetus- ja nostopalvelut kuorma-autoilla
Pöljä	Hyvärinen Paavo	kuorma-autokuljetukset
Pöljä	Heikkinen Paavo	kuorma-autoliikenne
Pöljä	JK Sales Jari Korhonen Ky	eläkevakuutusten myynti, konsultointi
Pöljä	Ipin pientalopalvelu	kiinteistöjen hoito
Pöljä	RAK-Suunnittelu KO-SAC	rakennussuunnittelu ja -valvonta, kosteusmittaukset, jätevesisuunnitelmat.
Pöljä	Tmi Arno Kivelä	LVI-suunnittelu, -asennus, -tarvikekauppa sekä alan valvontatyöt.
Pöljä	Laitisen Siivous ja Asennus	siivouspalvelut, käytettyjen autojen kauppa ja korjaus
Pöljä	Siivous- ja kotipalvelu Dimitrow	Siivouspalvelujen tuottaminen sekä koti- ja hoivapalvelut
Pöljä	Käännöstoimisto Käännekohta Ky	käännöstyöt, tulkkaus, konsultointi, pääkieli venäjä
Pöljä	Sami Kojonen Ky	ohjelmapalvelut, elämysmarkkinointi, yritys-, esiintymis- ja ilmaisukoulutus
Pöljä	Sisustussuunnittelu Bianca	taideteollinen muotoilu ja suunnittelu
Pöljä	Hieronta Salmela	hierontapalvelut
Pöljä	Hierontapiste Ari Husso	osteopaattiset käsittelyt
Pöljä	Fysio-Leka Ky	fysioterapia- ja ergonomiapalvelut, niihin liittyvä maahantuonti, kauppa ja koulutus
Pöljä	Riihikallera	puiset taideteokset, näyttelyt
Pöljä	Pöljän Kotiseutumuseo	pohjois-savolaisen pienviljelijän pihapiiri 1800- ja 1900 -lukujen vaihteesta